

ΕΤΟΣ Ε'

ΕΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος Ἐννάτος

Συνδρομή ἰτησία: Ἐν Ἑλλάδι φρ. 10, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20. — Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκαστου ἔτους καὶ εἶναι ἰτησίαι. — Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὁδὸς Σταδίου, 6.

27 Ἀπριλίου 1880

Πανομοιότυπον τῆς ὑπογραφῆς

ΤΗΣ ΧΗΡΑΣ¹ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΒΟΤΣΑΡΗ

Χρυσῶνα, σελ' Μ.
Μοῦζαρη.

[Ἐκ τῆς Συλλογῆς Γεωργίου Φιλήμονος].

ΕΠΙΣΤΟΛΙΜΑΙΑ ΙΣΤΟΡΙΗΜΑΤΑ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ 5[17] Ἀπριλίου 1880.

Χαρακτήρ τῶν ἐπιστολῶν τούτων. — Ἡ νῆσος Θήρα. — Τὸ ἡφαίστειον αὐτῆς. — Ἐποχὴ τῆς καταστροφῆς. — Ὁ τότε βίος τῶν Θηραίων. — Ἱστορία ἐνὸς φοίνικος.

Φίλε κύριε ἐκδότα,

Μὴ ζητήσητε εἰς τὰς ἐπιστολάς ταύτας εὐφραντάςτους περιγραφὰς τῶν ὁδοιπορικῶν περιπετειῶν μου, ἢ ψυχολογικὰς σκέψεις καὶ κρίσεις περὶ χωρῶν καὶ ἀνθρώπων. Τὰ τοιαῦτα ἐπιτρέπονται εἰς τὴν ἐπισιτικὴν εὐφροσύνην τοῦ Ῥαγκαβῆ ἢ τὴν ἀδυσώπητον τοῦ Ροῦδου. Οἱ δὲ κοινοὶ τῶν ἀνθρώπων, ὁσάκις συμπέσῃ νὰ ἔχωσι τόσον τοῦλάχιστον πνεῦμα, ὥστε νὰ ἐννοῶσι τὴν αὐτῶν μετριότητα, ἀποφεύγουσι τὴν πρὸς ἐκείνους ἀμιλλαν καὶ περιορίζονται εἰς τὸ νὰ διηγηθῶσιν ἀπερίττως ὅσα εἶδον, ἔμαθον ἢ καὶ ἔπαθον κατὰ τὰς περιπλανήσεις αὐτῶν.

Ἐκπλεύσας ἐκ Πειραιῶς τὴν πρώτην τῆς 31 Μαρτίου δι' ἐνὸς τῶν καλλιτέρων αἰγυπτιακῶν ἀτμοκινήτων ἐφθασα τὸ ἐσπέρας εἰς Θήραν. Ἡ νῆσος αὕτη, καίτοι περιλαμβάνεται ἐντὸς τῶν σενῶν τοῦ βασιλείου τῆς Ἑλλάδος ὀρίων, ἤτο μέχρις ἐσχάτων πολὺ μᾶλλον δυσπρόσιτος εἰς τοὺς κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν ἢ οἱ Παρίσιοι καὶ τὸ Βερολίνον, διότι τὰ ἑλληνικὰ ἀτμοκίνητα δὲν προσεγγίζουν εἰς αὐτὴν εἰμὴ κατὰ δεκαπενθήμεριαν, ὅταν προσεγγίζωσιν. Ἀλλὰ καὶ νῦν, ὅτε τὰ αἰγυπτιακὰ ἀναπλέοντά τε καὶ καταπλέοντα εἰσέρχονται εἰς τὸν ὅρμον αὐτῆς, 1. Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις, κατ' Ὁκτώβριον τοῦ 1854.

ΤΟΜΟΣ Θ' — 1880

τοῦτο δὲν γίνεται ἢ κατὰ ὀκταήμερον, ὥστε ὁ διαβάτης ἀναγκάζεται ἢ μίαν μόνον ὥραν ἢ ὅλην ἑβδομάδα νὰ διατρίψῃ ἐν αὐτῇ. Μίαν δ' ἑβδομάδα τί θέλετε νὰ κάμῃ ὁ ξένος εἰς Θήραν;

Ἡ νῆσος ὑπῆρξε τῷ ὄντι πολυθύλητος τὸ πάλαι διὰ τὴν Κυρηναικὴν αὐτῆς ἀποικίαν, ἀλλὰ διὰ νὰ μᾶθῃ τις τὰ περὶ τούτου, ἀρκεῖ νὰ ἀνοίξῃ τὴν προστυχοῦσαν ἱστορίαν, οὐδ' εἶναι ἀπαραίτητον ν' ἀποκλεισθῇ ἐπὶ τοσούτον χρόνον ἀπὸ τοῦ ἄλλου κόσμου καὶ νὰ στερηθῇ πρὸς τοῖς ἄλλοις τῆς εὐχαριστήσεως τοῦ ν' ἀναγινώσκῃ τὰ τηλεγραφήματα τοῦ Χαβάς καὶ τοῦ Ροῦτερ, διότι ἐννοεῖται ὅτι ἔχνος καλωδίου δὲν ὑπάρχει ἐν Θήρᾳ. Ὀνομαστὴ εἶναι ὡσαύτως ἡ νῆσος διὰ τοὺς οἶνους αὐτῆς, οἵτινες ὅμως εἶναι μᾶλλον οἰνοπνεύματα ἢ οἶνοι· ὥστε συμβαίνει καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅ,τι καὶ ἀλλαχοῦ ἐνίοτε, τὸ ὑπερβάλλον δηλαδὴ πνεῦμα ἐλαττώνει ἀντὶ ν' αὐξήσῃ τὴν ἄλλην τοῦ πράγματος ἀξίαν, ἐξ οὗ δεινोटάτον τι πάσχει ὁ περιηγητής, ὅστις ἡθέλει ἀποφασίσει νὰ παραμείνῃ αὐτόθι ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα, διότι ὑποχρεοῦται ἢ ὅλως ν' ἀπέχη τοῦ ἐπιβούλου νέκταρος, ἢ νὰ μεθύῃ δις τῆς ἡμέρας.

Ἡ Θήρα ἐν τούτοις ἔχει ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἑτέραν τινὰ ιδιότητα, δι' ἣν κατέστη ἐν τῶν μᾶλλον ἀξιοσημειώτων μερῶν τοῦ ἡμετέρου πλανήτου· εἶναι τὸ περιεργότατον ἴσως ἡφαίστειον τῆς γῆς· ὁ ὄρμος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου σαλεύουσι νῦν τὰ πλοῖα, ὑπῆρξεν ποτε ἑδαφος στερεόν. Τὸ ἑδαφος ὅμως τοῦτο ἔκρυπτεν ἀνέ-

καθεν ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ κόλασιν πυρὸς, ἥ-
τις ἐκραγεῖσα πρὸ χρόνων ἀμνημονεύτων, συνέ-
τριψε τὴν πρῶην στρογγύλην νῆσον εἰς τρία
κλάσματα· τὴν νῦν μνησιδὴ Θήραν, τὴν Θηρα-
σίαν καὶ τὸ μικροσκοπικὸν Ἀσπρονήσι, ὧν αἱ
δύο τελευταῖαι περιωθεῖσαι ἐκ τοῦ καταπον-
τισμοῦ, ὑποδεικνύουσι τὴν περιφέρειαν τοῦ ἐ-
τέρου ἡμίσεος αὐτῆς ἀρχαίου κύκλου. Οὐδὲ εἰς
τοῦτο ἠρέσθη πὸ ὑποβρύχιον θηρίον, ἀλλ' ἐκ
διαλειμμάτων ἐξεγείρομενον ἐρεύγεται τινα τῶν
ὅσα ἀπερόρησε· καὶ οὕτως ἐπὶ δύο χιλιάδας ἐ-
βδομήκοντα ἔξ ἡδὴ ἔτη, ἀφ' ἧς ἐγένετο ἡ πρώτη
ιστορικῶς βεβαιωθείσα αὐτοῦ ἐκρήξις, σχημα-
τίζονται αὖθις ἐντὸς τοῦ ὅρου νέα νησίδια, τῶν
ὁποίων τὰ τελευταῖα προέκυψαν ἐκ τοῦ βυθοῦ
τῆς θαλάσσης πρὸ δεκαπενταετίας. Τὰ φαινό-
μενα ταῦτα περιεγράψαν πλειστάκις ἀπὸ τοῦ
Στράβωνος μέχρι τοῦ Fouqué· καὶ ἂν ἤμην φυ-
σιολόγος, εὐχαρίστως τῇ ἀληθείᾳ ἤθελον παρα-
μείνει ἐν Θήρᾳ, ἵνα ἐξακριβώσω τὰ τῶν νεωτέ-
ρων μάλιστα σοφῶν ἀνδρῶν ἐπιστημονικὰ θεω-
ρήματα. Φυσιολόγος ὅμως δὲν εἰμαι· ὅθεν πε-
ριορισθεὶς νὰ βεβαιωθῶ ἐξ αὐτοψίας περὶ τοῦ
ἀρχαίου σχήματος τῆς νήσου καὶ νὰ ἴδω ἐκ τοῦ
σύνεγγυς τὰ νεογὰ νησίδια, συγκεφαλαιῶ ἐν-
ταῦθα τὰ συμπεράσματα τοῦ προμνημονευθέν-
τος δοκίμου Γάλλου καθηγητοῦ¹, εὐελπίς ὅτι ὁ
οὐρανίσκος τῶν ἀναγνώστων τῆς *Ἑστίας*, εἰ
καὶ εἰθισμένος εἰς ποτὰ καὶ ἡδύσματα ἐλαφρό-
τερα καὶ ἡδύτερα, δὲν θέλει ἀποκρούσει τὸ μι-
κρὸν ποτήριον, τὸ ὁποῖον τοῖς προσφέρω, δυνύων
ἐκ προοιμίου ὅτι δὲν περιέχει οἰνόπνευμα πα-
ρεμφορὲς τοῦ θηραϊκοῦ οἴνου.

Πρὸ ἱκανῶν ἐνιαυτῶν ἐγένοντο ἐν Θήρᾳ καὶ
ἐν Θηρασίᾳ ἀνασκαφαὶ ἀποκαλύψασαι λείψανά
τινα τοῦ βίου τῶν ἀρχαιοτάτων ἴσως τῆς νήσου
κατοίκων. Τὰ λείψανα ταῦτα ἐκρύπτοντο ὑπὸ
στρώμα κισσέως, ὅπερ ἔχον ἐνιαχοῦ πάχος 30
περίπου μέτρων, σκεπάζει τὸ ἀρχικὸν ἔδαφος,
ἐν Θήρᾳ μὲν τὸ ἔδαφος τῆς ἐσωτερικῆς τοῦ ὅρ-
μου παραλίας, ἐν Θηρασίᾳ δὲ ἅπασαν σχεδὸν
τὴν ἐκτασιν τῆς τε ἀνατολικῆς καὶ τῆς με-
σημβρινῆς ῥηγμίνος. Οὐδεμίαν τῶν γνωστῶν ἐκ-
ρήξεων τοῦ θηραϊκοῦ κρατῆρος ὑπῆρξε τοι-
αύτη, ὥστε νὰ ἐπισωρεύσῃ ἐπὶ τὰς ἐκατέρωθεν
τοῦ ὅρου πλευρὰς τοσοῦτον ὄγκον ἡφαιστείου
ὑλης. Ὅθεν ἡ καθ' ἡμᾶς ἐπιστήμη περιέστη εἰς
τὸ συμπέρασμα, ὅτι οἱ κάτοικοι εἰς οὓς ἀνῆ-
κον τὰ εὐρεθέντα (ἀγγεῖα, προϊόντα τῆς γῆς,
σκελετοὶ ζώων, κτίσματα καὶ τὰ τοιαῦτα) ἐ-
γένοντο μάρτυρες ἅμα καὶ θύματα τῆς φρικα-
λέας καταστροφῆς, ἥτις ἐσπάρξε ποτε τὴν νῆ-
σον καὶ κατακρημνίσασα εἰς τὴν ἄβυσσον τὸν
μεσόγειον αὐτῆς χῶρον, ἐπήγαγε τὸν σχηματι-

1. Santorin et ses éruptions, par F. Fouqué, pro-
fesseur au Collège de France. Paris 1879, Τόμος
εἰς εἰς μέγα 4^{ον} μετ' εἰκόνων 61.

σμὸν τοῦ σημερινοῦ ὅρου. Ἀλλ' ἡ ἐπιστήμη δὲν
ἠρέσθη εἰς τὸ δίδαγμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον δύ-
ναται νὰ λογισθῇ ἀναμφισβήτητον, ἐφ' ὅσον ὑ-
πάρχει τι ἀναμφισβήτητον τὴν σήμερον ἐν τῇ
παναρχίᾳ ἐκείνῃ ἱστορίᾳ. Ἡ ἐπιστήμη ἠξίωσε
νὰ ἐπιλύσῃ καὶ ἄλλο ζήτημα πολὺ δυσχερέστε-
ρον, ἡγωνίσθη νὰ ὀρίσῃ, ἔστω καὶ κατὰ προσεγ-
γισμὸν, τοὺς χρόνους καθ' οὓς ἐπέσκηνεν ἡ συμ-
φορά.

Πολλὰ πρὸς τοῦτο ἀνέφερε γεωλογικὰ, τοπο-
λογικὰ καὶ ἀρχαιολογικὰ ἐπιχειρήματα, ἐξ ὧν
ὅμως δὲν θέλω ἀναφέρει ἐνταῦθα εἰμὴ τινα, τὰ
εὐληπτότερα εἰς ἡμᾶς τοὺς ἀδαεῖς τῶν φυσικῶν
ἐπιστημῶν, τὰ ὁποῖα ὡς ἐκ τούτου ἴσως μοι
φαίνονται καὶ πιθανώτερα. Παρατηρήθη λοιπὸν
ὅτι μετὰ τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἐκρήξιν, ἐπῆλθεν
ἀναγκαίως μακρὰ τοῦ ἡφαιστείου κάρσις,
μετὰ τὴν ὁποίαν τῷ 196 π. Χ. «ἀνὰ μέσον
Θήρας καὶ Θηρασίας, ὡς λέγει Στράβων, ἐκπε-
σοῦσαι φλόγες ἐκ τοῦ πελάγους ἐφ' ἡμέρας τέσ-
σους, ὥστε πᾶσιν ζεῖν καὶ φλέγεσθαι τὴν θά-
λασσαν, ἀνεφύσησαν κατ' ὀλίγον ἐξαιρομένην,
ὡς ἂν ὀργανικῶς, συντεθειμένην ἐκ μύδρων νῆ-
σον». Καὶ ἡ μὲν νῆσος αὕτη εἶναι ἡ παλαιὰ
Καμένη, ἡ δὲ ἀναφυσήσασα αὐτὴν ἐκρήξις, ἡ
πρώτη, ἥς ἐμνημόνευσεν ἡ ἱστορία. Ἐκτοτε ἐ-
γένοντο ἄλλεπάλληλοι ἐπὶ τῶν πρώτων τοῦ
Χριστιανισμοῦ αἰώνων ἐκρήξεις, δι' ὧν πύξησε
τὸ νησίδιον ἐκεῖνο. Τότε ἐπῆλθεν αὖθις παῦλα
σχετικῇ, καθ' ὅλον τὸν μέσον αἰῶνα, καὶ μό-
νον ἀπὸ τῆς 16ης ἐκατονταετηρίδος αἱ ἀναφυ-
σῆσεις, γενόμεναι πάλιν συχνότεραι καὶ βιαί-
οι, παρήγαγον νέα νησίδια. Ἐπειδὴ δὲ, λέ-
γουσιν, ἡ δευτέρα τῆς παύλης περιόδου διήρ-
κεσεν ἐννέα περίπου αἰῶνας, ἐπιτρέπεται νὰ ὑ-
ποθέσωμεν τὴν διάρκειαν τῆς πρώτης διπλα-
σίαν, διότι διεδέξατο ἐκρήξιν ἀσυγκρίτως φοβε-
ρώτεραν ὅλων τῶν μεταγενεστέρων. Οὕτω ἐ-
σχηματίσθη ἡ εἰκασία, ὅτι ἡ μεγάλη καταστροφή
συνέβη περὶ τὸ δισχιλιόστον πρὸ Χριστοῦ ἔτος.

Μὴ νομίσῃτε ἐν τούτοις, ὅτι δὲν ὑπάρχουσι
τινὲς, οἱ διστάζοντες, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐν μό-
νον πείραμα δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἐξαγωγήν ἀλανθά-
στων συμπερασμάτων· ἐν δὲ μόνον ἐπὶ τοῦ προ-
κειμένου ἔχομεν θετικὸν γεγονὸς, τὴν ἀπὸ τῆς
ὀγδόης μέχρι τῆς δεκάτης ἑκτῆς ἐκατονταετη-
ρίδος μ. Χ. σχετικὴν παῦλαν· ὀφείλω ὅμως ἀφ'
ἐτέρου νὰ προσθέσω, ὅτι ὑπάρχουσι τὴν σήμε-
ρον ἱστορικαὶ εἰδήσεις ὁποσοῦν ἀσφαλεῖς, ἐνι-
σχύουσαι τὴν εἰκασίαν ἐκείνην τοῦ Fouqué·
ἀλλ' ἤθελεν εἶναι μακρὸν νὰ ἐκτεθῶσιν ἐνταῦθα
τὰ περὶ τούτου, τόσῳ μᾶλλον μακρὸν, ὅσῳ αἱ
εἰδήσεις αὗται δὲν περιέχονται ἅπασαι ἐν τῷ
συγγράμματι αὐτοῦ, ὥστε παρακαλῶ τοὺς ἀνα-
γνώστας τῆς *Ἑστίας* νὰ ἀρκεσθῶσιν ἐπὶ τοῦ
παρόντος εἰς ὅσα ὁ δόκιμος διδάσκαλος εἰκοτο-
λόγησεν.

Ἀλλ' ὁποῖός τις ἄρ' ἔγε ὑπῆρξεν ὁ βίος τῶν
θηραίων, οὓς ἀπερόρησε τὸ ἡφαιστεῖον θηρίον,
ἡ ἀπέπνιξεν ἡ ἡφαιστεῖος τέφρα; Ἐν γένει κρι-
νοντες ἐκ τῶν ἀποκαλυφθέντων τοῦ βίου τοῦτου
τεκμηρίων, δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ἦσαν γε-
ωργοὶ καὶ ἀλιεῖς. Εἶχον ποιμνία αἰγῶν καὶ πρό-
βάτων, ἐκαλλιέργουν σιτηρὰ, ἤληθον, ἐξῆγον ἐ-
λαιόλαδον, ἐπλεκον ὑφάσματα, ἡλίσουν διὰ δι-
κτύων, εἶχον κατοικίας ἐκ λίθων πελεκητῶν καὶ
ἐντὸς τῶν τοίχων τούτων παρενέθετον τεμάχια
ξύλων, ἵνα προλαμβάνωσιν ὅσον ἐνδέχεται τὰ ὀ-
λέθρια τῶν σεισμῶν ἀποτελέσματα. Κατεσκεύα-
ζον διὰ τόνου ἀγγεῖα ἔχοντα παράδοξα κοσμή-
ματα καὶ σχήματα ἰδιότυπα. Τὰ πλεῖστα τῶν
ἐργαλείων αὐτῶν ἦσαν λίθινα, τὰ κοινότερα ἐκ
λάβας, τὰ δὲ ἄλλα ἐκ χάλικος ἢ ὀψιδιανοῦ, ἡ-
μισμένων. Ἐγίνωσκον τὸν χρυσὸν καὶ πιθανῶς
τὸν χαλκὸν, ἀν' καὶ τὰ δύο ταῦτα μέταλλα ἦ-
σαν σπάνια παρ' αὐτοῖς· ἔγχος δὲ σιδήρου οὐδὲν
εὐρέθη. Ἐπὶ πᾶσιν ἡ ξυλεία ἦν ἀφθονος τότε ἐν
τῇ νήσῳ. Καὶ ἐνταῦθα ὁ Fouqué ἐπιφέρει, ὅτι
τὴν σήμερον καθ' ὅλον τὸ θηραϊκὸν ἀρχιπέλαγος
δὲν ὑπάρχει εἰμὴ ἐν μόνον δένδρον, εἰς φοῖνιξ.
Τί ἄρ' ἔγε ἐννοεῖ διὰ τοῦ ὅρου θηραϊκὸν ἀρ-
χιπέλαγος; Βεβαίως δὲν περιλαμβάνει ἐντὸς
τοῦ ὅρου τούτου τὴν Θήραν καὶ τὴν Θηρασίαν,
διότι ἐπισκεφθεὶς ἐπανειλημμένως τὰς δύο
ταύτας νήσους, δὲν εἶναι δυνατόν εἰμὴ νὰ εἶδε
τὰς ἐν αὐταῖς ὑπαρχούσας συκάς, κερατέας, ἐ-
λαίας, πορτοκαλεάς, λεμονέας. Ἀνάγκη ἄρα
νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι θηραϊκὸν ἀρχιπέλαγος
ὀνομάζει τὰ ἐντὸς τοῦ ὅρου νησίδια, ὅσα ἀ-
νέτειλαν ἐκ τοῦ βυθοῦ τῆς θαλάσσης. Καθ'
ἣν στιγμὴν ὅμως σὰς γράφω ἐπὶ τῶν νησιδίων
τούτων δὲν ὑπάρχει οὐδὲ ἐν δένδρον, οὐδ'
αὐτὸς ὁ φοῖνιξ ὁ ὑπὸ τοῦ Fouqué μνημονευ-
όμενος. Καὶ εἰς τὰ νεώτερα τούτων οὐτε εἶ-
ναι δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ τοιοῦτόν τι, διότι οὐτε
ἔγχος χύματος φέρουσιν. Εἰς τὰ ἀρχαιότερα καὶ
μάλιστα εἰς τὴν παλαιὰν Καμένην τὸ ἔδαφος,
διὰ τῆς ἐπιδράσεως δισχιλίαν περίπου ἔτων,
κατέστη τῷ ὄντι δεκτικὸν φυτείας, καὶ ὀφείλω
νὰ ὁμολογήσω, ὅτι κατὰ τὴν μαρτυρίαν θηραίων
τινῶν, οὓς εἶχον συνεπιβάτας ἐπὶ τοῦ πλοίου,
ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς παλαιᾶς Καμένης εἰς φοῖνιξ,
ὅστις ὅμως ἐξέλιπεν, ἀγνωσ πῶς, πρὸ πενταε-
τίας, ἥτοι εἰς ἐποχὴν μεταγενεστέραν τῆς τε-
λευταίας τοῦ Fouqué ἐπισκέψεως. Καὶ ἰδοὺ λοι-
πὸν ἀνευρεθὲν τὸ πολυθρύλητον δένδρον καὶ
λυθὲν ἐν τῶν μυρίων γεωλογικῶν καὶ ἱστορικῶν
ζητημάτων, εἰς ἃ δίδει ἀφορμὴν ἡ παθολογικὴ
κατάστασις τῆς νήσου Θήρας.

Ἰδίως ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ εὕρεσις δύο χρυ-
σῶν δακτυλίων εἰς Ἀκρωτήρι τῆς Θήρας, ἐκεῖ
δηλαδή, ὅπου ἀπεκαλύφθησαν τὰ πλεῖστα τῶν
τεκμηρίων τοῦ πρὸ τῆς καταστροφῆς θηραϊκοῦ
βίου. Ἐκ τῶν δακτυλίων τούτων ἡμποροῦμεν

νὰ συμπεράνωμεν, ὅτι ὑπῆρχον κατὰ τοὺς πα-
λαιότατους ἐκείνους χρόνους ἐμπορικαὶ σχέσεις
μεταξὺ Θήρας καὶ τῶν γειτόνων νήσων καὶ πα-
ραλίων, μάλιστα δὲ πιθανῶς μετὰ τῆς μικρᾶς
Ἀσίας, ἥτις τοσοῦτον ἐρημίζετο τότε διὰ τοὺς
χρυσόροδας αὐτῆς ποταμούς. Ὅπως δὴ ποτε, καί-
τάσματα χρυσοῦ δὲν παρατηρήθησαν ποτὲ κατὰ
τὸν Fouqué αὐτὲς εἰς Θήραν οὐτε εἰς Καμένην ἐκ
τῶν ἡφαιστείων γειτονικῶν νήσων. Τὰς δὲ ἐξω-
τερικὰς τῆς νήσου σχέσεις ἐπιμαρτυρεῖ ἴσως
καὶ τὸ σχῆμα τινῶν ἐκ τῶν ἀγγείων αὐτῶν, ὧν
ὅμοια ἢ σχεδὸν ὅμοια ἀνευρέθησαν ἐν Μήλῳ, ἐν
Ῥόδῳ καὶ ἐν Κύπρῳ.

Ἀλλὰ ἀρκοῦσι ταῦτα περὶ Θήρας. Εἰς πλεῖ-
σαντες εἰς τὸν ὅρον αὐτῆς διὰ τοῦ μεταξὺ τῆς
μεγάλης νήσου καὶ τῆς Θηρασίας στενοῦ, τῆς
Ἐπανωμεριᾶς ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς ἀγίας Εἰρήνης
ἀφ' ἐτέρου, ἐξήλθομεν ἔχοντες ἐξ ἀριστέρων τὴν
παλαιὰν Καμένην καὶ τὸ Ἀσπρονήσι, ἐκ δεξιῶν
δὲ τὴν μεσημβρινὴν τῆς Θηρασίας ἄκρην· καὶ
τὴν πρῶτην τῆς ἐπιούσης κάμψαντες τὴν ἀνα-
τολικὴν τῆς Κρήτης ἄκρην, μετὰ τριάκοντα
πέντε ὥρων τρυκυμιώδη διὰ τοῦ Λιθουκοῦ πε-
λάγους πλοῦν ἐφθάσαμεν εἰς Ἀλεξάνδρειαν,
περὶ ἧς θέλω σὰς γράψαι προσεχῶς.

Κ. ΠΑΠΑΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΓΟΥΛΙΕΛΜΟΣ ΒΑΓΝΕΡ

Τῇ 31^ῃ Ἀπριλίου ἀπεβίωσεν ἐν Νεαπόλει ὁ
γνωστὸς εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς *Ἑστίας* καὶ
εἰς ἅπαντα τὸν ἐλληνισμὸν Γουλιέλμος Βάγνερ.

Ἐπιθυμῶν πρὸ ἑτῶν νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν Ἰτα-
λίαν καὶ τὴν Ἑλλάδα, ἡδυνήθη ἐπὶ τέλους νὰ
πραγματοποιήσῃ κατὰ τὸ ἥμισυ τὸ σχέδιόν του·
ἀλλ' ἡ Ἑλλὰς τὴν ὁποίαν μακρόθεν ἐγνώριζε
καὶ ἡγάπα δὲν θά τὸν φιλοξενήσῃ ποτὲ πλέον.

Μοὶ ἔγραψεν ἐκ Ῥώμης ἐλληνιστὶ τὴν 15^{ην}
Ἰανουαρίου παρελθόντος: «Ἀδελαν ἔχω ἐξάμη-
νον, ἀλλὰ καὶ αὕτη δὲν ἐξαρκεῖ πρὸς τὴν ἐκ-
τέλεσιν ὅλων τῶν σκοπῶν μου. Δύο ἐπεθύ-
μησα νὰ ἐκτελέσω ἐδῶ· τὸ μὲν πρῶτον νὰ
ἴδω τὰ ἀξιοθατότερα μέρη τῆς Ἰταλίας
καὶ τὰ ἐν ταῖς πόλεσιν ἀποτεθησαυρισμένα ἔρ-
γα τῆς τε ἀρχαίας καὶ νεωτέρας τέχνης· τὸ
ἡδὲ δεύτερον νὰ ἐξετάσω τὰς βιβλιοθήκας
καὶ ἐπὶ σκοπῶν νὰ εὕρω καὶ ἀντιγράψω μνημεῖα
ἠτέως ἀγνωστα τῆς Μεσαιωνικῆς Ἑλληνικῆς
φιλολογίας. Καταβαίνων ἀπὸ Μεδιολάνου εἰς
Ῥώμης εἶδα τόσα καὶ ἀνεκάλυψα τόσα, καὶ
ἡμάλιστα ἐδῶ, ὥστε ἐξαρκοῦ πῶς νὰ προσ-
ῃθέσω καὶ τὴν Νεάπολιν. Ὅμως θὰ τὸ κά-
μω, καίτοι ἀπαιτεῖται πλείτερος καιρὸς διὰ
τὴν Ῥώμην ἢ ἐμπορῶ τώρα νὰ δώσω εἰς αὐ-
τήν».

Τὴν δὲ πρώτην Ἀπριλίου μοὶ ἔγραψε διὰ μο-
λύβδου ἀπὸ τῆς κλίνης τοῦ ταύτας, τὰς τελευ-
ταίας του πρὸς με λέξεις:

«Εἶναι δύο εβδομάδες ἐξ οὗ κείτομαι ἀρρω-
στῶν εἰς τὸ διεθνὲς Νοσοκομεῖον τῆς Νεαπό-
λεως, προσβληθεὶς ὑπὸ δεινῆς βρογχίτιδος καὶ
πλευρηγίτιδος, καὶ ὁλῶς τὴν φωνὴν ἀπολέσας.
»Δὲν ἔμπορῶ νὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν πατρίδα μου
πρὸς Ἰουνίου μηνός. Ἐχὼ συνειλεγμένην πολ-
υλὴν ὕλην, ὥστε νὰ δυνήθω ἤδη νὰ ἐκδώσω τοὺς
μυθιστοριογράφους τοῦ μεσαιῶνος καὶ ἄλλα
πτινὰ ἀξιόλογα».

Ἀλλ' ἐτέρα τὸν περιέλαβε πατρὶς, καὶ ἔληξε
προφύως ὁ καλὸς ἀγὼν, τὸν ὅποιον μέχρις ἐ-
σχάτης πνοῆς ἠγωνίζετο.

Καίτοι τεσσαρακοντούτης μόλις, ὁ Βάγνερ κα-
τεῖχε θέσιν ἐπίζηλον ἐν τῇ πολιτείᾳ τῶν γράμ-
μάτων. Ἀναγορευθεὶς διδάκτωρ, καὶ μετέπειτα
καθηγητῆς, ἐξελέχθη πρὸ ἱκανῶν ἡδὴ ἔτων ὑπὸ
τῆς πόλεως τοῦ Ἀμβούργου ὡς διευθυντῆς τοῦ
ἀνωτάτου ἐν αὐτῇ εκπαιδευτικοῦ καθιδρύματος,
τοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Johaneum γνωστοῦ. Αἱ φρον-
τιδὲς τῆς διευθύνσεως καὶ τῆς διδασκαλίας οὐ-
δαμῶς ἀπερρόφουν τὴν ἀδάμαστον ἐνεργητικότη-
τά του. Οὐδέποτε ἔπαυεν ἐργαζόμενος, οὔτε
ἐν τῇ ἐσχάτῃ αὐτοῦ περιόδῳ, — καθ' ἣν ἡ κυρία
αὐτοῦ ἀναψυχὴ ἦτο ἡ ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις ἀν-
τιγραφὴ χειρογράφων, — οὔτε ἐν τῇ κλίνῃ, ἀπὸ
τῆς ὁποίας μοι ἔγραφετὰ περὶ μελλουσῶν ἐκδό-
σεων σχεδιά του.

Ἐντριβὴς περὶ τὴν ἀρχαίαν φιλολογίαν ἐδη-
μοσίευσεν μετὰ κριτικῶν καὶ ἐπεξηγητικῶν σχο-
λίων ἐκδόσεις Ἑλλήνων καὶ Λατίνων συγγρα-
φῶν, ἐπαξίως τιμωμένων ἐν Ἀγγλίᾳ τε καὶ
Γερμανίᾳ. Κάτοχος τῆς Ἀγγλικῆς, ἐξέδωκε, περὶ
τὰ τὸν Σαίξπηρον ἰδίως ἀφορώντα, συγγραφάς
καὶ διατριβάς, αἵτινες οὔτε διήλθον οὔτε ἠδύ-
ναντο νὰ διέλθωσιν ἀπαρατήρητοι. Ἀλλὰ τὸ κυ-
ρίως ἐλκυσὼν αὐτὸν θέμα, εἰς τὸ ὅποιον μετ' αὐ-
ξήσεως ἀείποτε ζήλου ἐπανήρχετο, ἦτο ἡ μεσαι-
ωνικὴ ἡμῶν φιλολογία. Αἱ γινώσκαι δημοσιεύσεις
τοῦ τοσούτων ἀνεκδότων κειμένων, δι' ὧν μετὰ
κριτικῆς ἐπιστάσεως διεφώτισεν πολλὰς τῆς σκο-
τεινῆς ἐκείνης περιόδου σελίδας, ἀποκαθιστῶσιν
ἀνεξάλειπτον τὴν μνήμην του ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς
νεωτέρας ἡμῶν γραμματολογίας.

Οὐδὲ περιωρίζετο εἰς μόνην τὴν μεσαιωνικὴν
περίοδον τὸ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων ἐν-
διαφέρον τοῦ Βάγνερ. Παρακολουθῶν τὴν σύγ-
χρονον τῆς φιλολογίας ἡμῶν κίνησιν, ἐγένετο ὁ
κύριος αὐτῆς ἐν Γερμανίᾳ, καὶ ἐν Ἀγγλίᾳ ἔτι,
παραστάτης. Πολλὰς ἔγραψεν ἐν τῇ Ἀγγλικῇ
Academus καὶ ἐν τῇ Γερμανικῇ Central Blatt
ἐμβριθεὶς βιβλιοκρισίας ἡ δὲ εὐμένειά τε καὶ
ἡ ἔστιν ὅτε αὐστηρότης αὐτῶν ἐξ ἴσου μαρτυ-
ροῦσι τὸν διακαῆ ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ζήλον του.

Μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ γηραιοῦ Elisieu, ὁ
πρώτος θάνατος τοῦ Hopf, τοῦ Mendelsohn
Bartholdy καὶ ἡδὴ ὁ τοῦ Βάγνερ, εἶναι ποσῶνται
ἐθνικαὶ ἡμῶν ἀτυχίαι. Δὲν θὰ ἐκλείψῃ βεβαίως

μετ' αὐτῶν ἡ σειρὰ τῶν ἐν Γερμανίᾳ φιλελλήνων
Ἑλληνιστῶν. Ἀπ' ἐναντίας. Ἡ ἰδρυσις τῆς Γερμα-
νικῆς ἐν Ἀθήναις Σχολῆς, καὶ αἱ ἀρχαιολογικαὶ
ἀπὸ κοινοῦ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐργασίαι δύνανται αὐταὶ
καὶ μόναι νὰ μᾶς καθησυχάσωσιν ὡς πρὸς τοῦτο.
Ἀλλ' ἐὰν ἀναπληροῦται ἐν τῇ ἐπιστῇ ἡ θέ-
σις τῶν ἀπερχομένων, δὲν ἀναπληροῦται ὁμῶς
ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀγαπησάντων αὐτοὺς. Διότι
μετὰ τοῦ ἐπιστήμονος συναπέρχεται ὁ χρηστός
ἀνὴρ, ὁ γενναῖος καὶ πιστὸς φίλος.

Εἰκόσαετής περίπου φιλία με συνέδεε μετὰ
τοῦ Βάγνερ. Δείγματα αὐτῆς πολύτιμα μοι ἐπε-
δαψίλευσεν ἐκεῖνος ζῶν. Δὲν ἠδυνάμην νὰ περι-
μένω ὅτι μοι ἐπέπρωτο νὰ ἀνταποδώσω εἰς τὴν
μνήμην τοῦ τὸν φόρον τῆς φιλίας. Τοιοῦτος ὁ
βίος. Καθόσον ἀπὸ τῆς κορυφῆς ἀταδαίνομεν
πρὸς τὸ τέρμα τοῦ δρόμου, θραύονται ἀνὰ εἰς
οἱ δεσμοὶ οἱ προσκολλῶντες ἐπὶ τῆς γῆς τὴν
καρδίαν. Μένει ὁμῶς ἀκέραιος ἡ καρδία, ὅπως
αἰσθάνηται μέχρι τέλους ὁλόκληρον ἐκάστου χω-
ρισμοῦ τὸ ἄλγος.

Ἐν Παρισίῳ τῇ 18 Ἀπριλίου 1880.

Δ. ΒΙΚΕΛΛΕ

ANΕΥ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

[Μυθιστόρημα Ἐκτορος Μαλὸ βραβευθὲν παρὰ τῆς γαλ-
λικῆς Ἀκαδημίας. Μετάφρασις Α. Ῥ. Ῥαγκαδά.]

Συνέχεια τοῦ σελ. 245.

ΙΓ'

Παιδίον ἐκθετον.

Ὁ καιρὸς εἶχε παρέλθει ταχὺς ἐπὶ τῆς ὁδοι-
πορίας, καὶ ἡ ὥρα τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ κυ-
ρίου μου ἐπλησίαζε.

Καθ' ὅσον δ' ἐμακρυνόμην τῆς Τολώσης, ἤρ-
χισεν ὁ στοχασμὸς οὗτος νὰ με βασανίσῃ ἐπὶ
μᾶλλον καὶ μᾶλλον.

Λαμπρὸν ἦτον νὰ ὁδοιπορῶ οὕτω διὰ τοῦ
πλοίου ἀκόπως καὶ ἀμερίμνως. Ἀλλὰ θὰ ἦτον
ἀνάγκη νὰ ἐπιστρέψω, καὶ νὰ διατρέξω περὶ
τὸν δρόμον ὅσον εἶχον διαπλεύσει.

Τοῦτο δὲν θὰ ἦτον τόσον λαμπρὸν οὔτε κα-
λὴν κλίνην θὰ εἶχον, οὔτε πλακούντια, οὔτε γα-
λατερὰ, οὔτε τὰς ἐσπέρας περὶ τὴν τράπεζαν.

Ὅ,τι δ' ἔτι μᾶλλον μ' ἐλύπει, θὰ ἔπρεπε νὰ
χωρισθῶ ἀπὸ τοῦ Ἀρθούρ καὶ τῆς κυρίας Μίλ-
λιγαν, νὰ στερηθῶ τῆς ἀγάπης των, νὰ τοὺς ἀ-
πολέσω, ὡς εἶχον ἤδη ἀπολέσει τὴν μάνα Βερ-
βερίαν. Ὅσακις λοιπὸν ἠγάπων ἢ ὅσακις ἠγα-
πώμην θὰ ἔπρεπε πάντοτε νὰ χωρίζομαι ἀπο-
τόμως ἐκείνων μεθ' ὧν ἠθελον νὰ συζήσω δι' ὁ-
λῆς μου τῆς ζωῆς!

Δύναμαι δὲ νὰ εἰπῶ ὅτι ἡ μέριμνα αὕτη ἦτον
τὸ μόνον νέφος ὅλων ἐκείνων τῶν εὐηλιῶν μου
ἡμερῶν.

Μίαν ἡμέραν τέλος πάντων ἀπεφάσισα νὰ ὁ-
μιλήσω περὶ τούτου πρὸς τὴν κυρίαν Μίλλιγαν,
καὶ νὰ τὴν ἐρωτήσω πόσος καιρὸς ἐνόμιζεν ὅτι

μοὶ ἐχρειάζετο ἵνα ἐπιστρέψω εἰς Τολώσιν δι-
ότι ἠθελον νὰ εὐρεθῶ ἐμπρὸς τῆς θύρας τῆς φυ-
λακῆς ἀκριβῶς καθ' ἣν στιγμὴν θὰ ἐξήρχετο.

Ἀλλ' ὁ Ἀρθούρ ὅταν με ἤκουσε νὰ ὁμιλῶ περὶ
ἀναχωρήσεως ἀνεκραύγασε.

— Δὲν θέλω νὰ φύγῃς ὁ Ῥεμῆς, ἐφώνησε.

Ἀλλ' ἀπήντησα ὅτι δὲν ἤμην ἐλεύθερος, ὅτι
ἀνῆκον εἰς τὸν κύριόν μου, εἰς ὃν οἱ γονεῖς μου
με εἶχον ἐκμισθώσει, καὶ ὅτι ὥφειλον ν' ἀνα-
λάβω τὴν ὑπηρεσίαν μου παρ' αὐτῷ ἅμα εἶχεν
ἐμοῦ ἀνάγκην.

Ἐμίλησα δὲ περὶ τῶν γονέων μου, χωρὶς νὰ
εἰπῶ ὅτι δὲν ἦσαν ἀληθῶς πατὴρ καὶ μήτηρ
μου, διότι τότε θὰ ἔπρεπε νὰ ὁμολογήσω συγ-
χρόνως ὅτι ἤμην παιδίον ἐκθετον. Εἰς τὴν αἰ-
σχύνῃ ὁμῶς ταύτῃ δὲν ἠθελον νὰ ὑποκύψω,
ἐνθυμούμενος πόσον ὑπέφερα, ἀφ' οὗτο εἶχον τῶν
αἰσθημάτων μου τὴν συνείδησιν, ἐκ τῆς περι-
φρονήσεως ἣν ἐβλεπόν εἰς τὸ χωρίον μας ἐπιρί-
πτομένην κατὰ πάσας τὰς περιστάσεις εἰς τοὺς
προφίλους τῶν βρεφοκομείων. Παιδίον ἐκθετον!
Μοὶ ἐφαίνετο ὅτι ἦτον ὅ,τι ἀγενέστερον εἰς τὸν
κόσμον. Ὁ κύριός μου τὸ ἤξευρεν ὅτι ἤμην παι-
δίον ἐκθετον ἀλλ' ἐκεῖνος ἦτον ὁ κύριός μου ἐν ᾧ
θ' ἀπέθνησκον μᾶλλον χωρὶς ν' ἀνοίξω τὸ στόμα,
παρὰ νὰ ὁμολογήσω εἰς τὴν κυρίαν Μίλλιγαν
καὶ εἰς τὸν Ἀρθούρ ὅτι ἤμην παιδίον ἐκθετον.
Δὲν θὰ με ἀπέβαλλον, δὲν θὰ με ἀπώθουν μετ'
ἀνδίας;

— Μητέρα, πρέπει νὰ κρατήσωμεν τὸν Ῥε-
μῆν, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀρθούρ, ὅστις πλὴν ὡς
πρὸς τὰ μαθήματα, καθ' ὅλα τὰ ἄλλα ἦτον ὁ
κύριος τῆς μητρός του καὶ τὴν ἔκαμνεν ὅ,τι ἠ-
θελε.

— Πολὺ ἐπιθυμῶ νὰ κρατήσω τὸν Ῥεμῆν, ἀ-
πεκρίθη ἡ κυρία Μίλλιγαν. Εἶναι φίλος σας, καὶ
ἐγὼ αἰσθάνομαι πολλὴν ἀγάπην πρὸς αὐτόν.
Ἀλλὰ διὰ νὰ τὸν κρατήσωμεν, ἀπαιτοῦνται δύο
πινὰ συγχρόνως, καὶ αὐτὰ οὔτε ὑμεῖς οὔτε ἐγὼ
δὲν ἠμποροῦμεν νὰ τ' ἀποφασίσωμεν. Τὸ πρῶτον
εἶναι, νὰ θέλῃ ὁ Ῥεμῆς νὰ μείνῃ.

— Ὡ! ὁ Ῥεμῆς θὰ θέλῃ, διέκοψεν ὁ Ἀρθούρ.
Δὲν εἶναι ἀληθές, Ῥεμῆ, ὅτι δὲν θέλεις νὰ ἐπι-
στρέψῃς εἰς τὴν Τολώσιν;

— Τὸ δεύτερον, ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία Μίλ-
λιγαν χωρὶς νὰ προσμείνῃ τὴν ἀπάντησιν, νὰ
συγκατανεύσῃ ὁ κύριός σου νὰ παραιτηθῇ τῶν
ἐπ' αὐτοῦ δικαιωμάτων του.

— Ὁ Ῥεμῆς, ὁ Ῥεμῆς πρῶτον, διέκοψεν ὁ
Ἀρθούρ, ἐξακολουθῶν τὴν ιδέαν του.

Βεβαίως ὁ Βιτάλης ὑπῆρξεν ἀγαθὸς κύριος
δι' ἐμὲ, καὶ τῷ ἤμην εὐγνώμων διὰ τὴν ὑπὲρ
ἐμοῦ μέριμναν καὶ διὰ τὰ μαθήματά του ἄλλα
δὲν ὑπῆρχε σύγκρισις μετὰ τῆς ζωῆς ἣν ἔζων
πλησίον του καὶ τῆς ἣν μοὶ προσέφερεν ἡ κυρία
Μίλλιγαν οὐδ' ἐδύνατο ἀκόμη νὰ παραβληθῇ ἡ
ἀγάπη ἣν ἔτρεφον πρὸς τὸν Βιτάλην καὶ ἡ ἣν

μοὶ ἐνέπνεον ἡ κυρία Μίλλιγαν καὶ ὁ Ἀρθούρ.
Ὅταν ἐσπεπτόμην περὶ τούτων, ἔλεγον κατ' ἐ-
μαυτὸν ὅτι ἄδικον εἶχον νὰ προτιμῶ τοῦ κυρίου
μου τοὺς ξένους τούτους, οὗς πρὸ τοσούτου ὁ-
λίγου ἐγνώριζον. Ἀλλὰ τί νὰ γίνῃ; Οὕτως εἶχεν
ἠγάπων περιπαθῶς τὴν κυρίαν Μίλλιγαν καὶ
τὸν Ἀρθούρ.

— Πρὶν ἀπαντήσῃ, ἐξηκολούθησεν ἡ κυρία
Μίλλιγαν, πρέπει νὰ ἤξεύρῃ ὁ Ῥεμῆς ὅτι δὲν τῷ
προτείνω μόνον ζῶν περιπάτων καὶ διασκεδά-
σεων, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ζῶν ἐργασίας. Πρέ-
πει νὰ σπουδάζῃ, νὰ κοπιᾷ, νὰ καταγίνεται
εἰς βιβλία, νὰ παρακολουθῇ τοῦ Ἀρθούρ πᾶς
μελέτας. Πρέπει ν' ἀντισταθμίσῃ αὐτὰ πρὸς
τὴν ἐλευθερίαν τῶν ὁδῶν, καὶ οὕτω ν' ἀποφασίσῃ.

— Δὲν ἔχω τί ν' ἀντισταθμίσω, κυρία, εἶπον,
καὶ σὰς βεβαίῳ ὅτι συναισθάνομαι πόσον πολυ-
τιμὸς εἶναι δι' ἐμὲ ἡ πρότασίς σας.

— Αἱ! τὸ βλέπεις, μητέρα; ἀνεκραύξεν ὁ Ἀρ-
θούρ. Ὁ Ῥεμῆς δέχεται.

Καὶ ἤρχισεν νὰ κτυπᾷ τὰς χεῖράς του. Προ-
φανὲς ἦτον ὅτι τὸν εἶχον ἀπαλλάξει ἀπὸ με-
γάλης μερίμνης διότι, ὅτε ἡ μήτηρ του ὤμι-
λησε περὶ βιβλίων καὶ ἐργασίας, εἶδον, περὶ-
φροντικῶς ἐκφρασιν εἰς τὸ πρόσωπόν του. Ἄν εἶ-
χον ἀρνηθῇ! Ὁ φόβος οὗτος ἦτον μέγας δι' αὐ-
τόν, διότι ἀπεστρέφετο τὰ βιβλία. Ἐγὼ ὁμῶς
εὐτυχῶς δὲν εἶχον τὸν ἴδιον φόβον, διότι τὰ
βιβλία ἀντὶ νὰ με τρομάζωσι, με εἰλκυον ἐξ
ἐναντίας ἐμὲ. Ἀληθὲς εἶναι ὅτι πρὸ πολὺ ὀλί-
γου χρόνου μοὶ ἐδόθησαν εἰς τὰς χεῖρας βιβλία,
καὶ ὅσα εἶχον ἰδεῖ μοὶ εἶχον προσεγγίσει τέρπιν
μᾶλλον ἢ δυσχερεῖαι. Ἐπομένως ἡ πρότασις
τῆς κυρίας Μίλλιγαν ἦταν λίαν χαρσπιδί δι'
ἐμὲ, καὶ ἤμην εὐκρινέστατος ὅτε τὴν ψυχροί-
στον διὰ τὴν ἐλευθεριότητά της. Ὁ ἔμμενος λοι-
πὸν εἰς τὸν Κέντρον δὲν θὰ ἐστερούμην τοῦ ἀνέ-
του τούτου βίου, δὲν θὰ ἐχωρίζομαι τοῦ Ἀρ-
θούρ καὶ τῆς μητρός του.

— Τώρα, προσέθηκέν ἡ κυρία Μίλλιγαν, μᾶς
μένει ἔτι νὰ λάβωμεν καὶ τὴν συγκατάθεσιν
τοῦ κυρίου σου. Ὁ Ῥεμῆς γράψα νὰ ἐλθῇ νὰ μᾶς
εὕρῃ εἰς Κέττην, διότι νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς
Τολώσιν εἶναι ἀδύνατον. Ὁ Ῥεμῆς στείλῃ τὰ ὁ-
δοιπορικά του, καὶ ὅταν τῷ ἐξέλθῃ τοὺς λό-
γους δι' οὗς δὲν δυνάμεθα νὰ ὁδοιπορήσωμεν διὰ
τοῦ σιδηροδρόμου, ἐλπίζω ὅτι δὲν θ' ἀρνηθῇ
τὴν πρόσκλησίν μου. Ἄν δεχθῇ τὰς προτάσεις
μου, θὰ ἔχω μόνον ἀκόμη νὰ συνεννοηθῶ καὶ
μετὰ τῶν γονέων τοῦ Ῥεμῆ, διότι πρέπει καὶ
ἐκεῖνοι νὰ ἐρωτηθῶσι.

Μέχρι τούτου τοῦ σημείου ὁ διάλογος εἶχε
χωρήσει ἀριστα δι' ἐμὲ, ὡς ἂν ἀγαθὴ τις μοῖρα
με εἶχε λάβει ὑπὸ τὴν ἀμεσον προστασίαν της.
Ἄλλ' αἱ τελευταῖαι αὐταὶ λέξεις διέλυσαν σκλη-
ρῶς τὸ ὄναρ εἰς ὃ ἐπλανώμην, καὶ μ' ἐπανάφε-
ραν εἰς τὴν θλιβεράν ἀλήθειαν.

Νά' ἐρωτηθῶσιν οἱ γόνεές μου! ἢ οὐκ ἐπὶ τῇ
 ἄλλ' αὐτοὶ βεβαίως θά' ἐλεγον ὅ,τι ἐγὼ ἤ-
 θελουν νά' μέγ' ἀποκρυφῶν. Ἡ ἀλήθεια θ' ἀπε-
 καλύπτετο. Παιδίον ἐκθετόν! Τότε δ' Ἀρθούρ, τότε ἡ κυρία Μίλλιγαν, αὐ-
 τοὶ δὲν θά' με ἤθελον πλέον· τότε θά' ἠφανί-
 ζετο ἡ ἀγάπη ἣν ἔτρεφον πρὸς ἐμέ· καὶ αὐτὴ
 ἡ μνήμη μου θά' τοὺς δυσηρέσσει. Ὁ Ἀρθούρ θά'
 ἐπαίξῃ ποτε μετ' ἐκθετοῦ παιδίου, καὶ θά' τὸ
 εἶχε συντρόφον, φίλον, σχεδὸν ἀδελφόν του!

Ἐμείνα ἐν ἀμνηστί. Ἡ κυρία Μίλλιγαν μ' ἐθεώρει μετ' ἐκπλή-
 ξεως, καὶ μοι ἀπέτεινεν ἐρωτήσεις· ἀλλὰ δὲν
 ἐτόλμων ν' ἀποκριθῶ εἰς αὐτάς. Πίστεύσασα δὲ
 τότε ὅτι ἡ προσδοκία τῆς προσεχούσης ἀφίξεως
 τοῦ κυρίου μου μ' ἐτάραττεν οὕτω, δὲν ἐπέμεινε
 περισσώτερον.

Εὐτυχῶς ταῦτα συνέβαινον τὸ ἑσπέρας, ὁλί-
 γον πρὶν ὑπάγωμεν νὰ κοιμηθῶμεν, ὥστε ταχέως
 ἐδυνήθην ν' ἀποφύγῃ τὰ περίεργα βλέμματα τοῦ
 Ἀρθούρ, καὶ νά' ὑπάγῃ νὰ κλεισθῇ εἰς τὸν κοι-
 τῶνά μου μετὰ τῶν συλλογισμῶν καὶ τῶν φά-
 θων μου.

Ἐκείνη ἡ νύξ ἦν ἡ πρώτη ἐπὶ τοῦ Κύνου
 κακὴ δι' ἐμέ· ἦτον δὲ πολὺ κακὴ, μακρὰ, πυρε-
 τώδης.

Τί νά' πράξω; τί νά' εἰπῶ;
 Οὐδὲν κατάρθουν νά' εὐρῶ.

Καὶ ἂν οὐ ἐκατοντάκις τὰς αὐτὰς ιδέας ἀ-
 νεκύκλιστα εἰς τὴν κεφαλὴν μου, ἂν οὐ παρέ-
 δέχθην καὶ ἀπέκρουσα τὰς ἀποφάσεις τὰς ἀν-
 τιφατικώτερας, ἀπεφάσισα τέλος οὐδὲν νά' πράξω
 καὶ οὐδὲν νά' εἰπῶ. Ὁ ἄφρον τὰ πράγματα νά'
 χωρήσωσι τὸν μοιραῖόν των ῥοῦν, καὶ θά' ἐδεχό-
 μην μετὰ καρτερίας, ἂν ἄλλως δὲν ἐδυνάμην,
 ὅ,τι μοι ἐπῆρχετο.

Ἰσως ὁ Βιτάλης δὲν θά' συγκατένευε νά' μ' ἀ-
 φήσῃ, καὶ τότε δὲν θά' εἶχεν ἀφορμὴν ν' ἀποκα-
 λύψῃ τὴν ἀλήθειαν.

Καὶ πόση ἦτον ἡ ἀποστροφή μου πρὸς τὴν ἀ-
 λήθειαν ταύτην, τὸσον φρικτὴν τὴν ἐνόμιζον,
 ὥστε κατήντησα νά' ἐπιθυμῶ νά' μὴ δεχθῇ ὁ
 Βιτάλης τὴν πρότασιν τῆς κυρίας Μίλλιγαν.

Βεβαίως θά' ἔπρεπε τότε νά' μακρυνθῇ ἀπὸ
 τοῦ Ἀρθούρ καὶ ἀπὸ τῆς μητρὸς του, ν' ἀπολέσω
 τὴν ἐλπίδα τοῦ νά' τοὺς ἰδῶ ἴσως πάλιν ποτέ·
 τοῦλάχιστον ὅμως δὲν θά' διετήρουν κακὴν ἐμοῦ
 τὴν ἐνθύμησιν.

Τρεῖς ἡμέρας ἀφ' οὗ ἔγραψεν εἰς τὸν κύριόν
 μου, ἔλαβέν ἀπάντησιν ἡ κυρία Μίλλιγαν. Δι'
 ὀλίγων γραμμῶν ἔλεγεν ὁ Βιτάλης ὅτι θά' λάβῃ
 τὴν τιμὴν νά' ἐλθῇ κατὰ τὴν πρόσκλησιν τῆς
 κυρίας Μίλλιγαν, καὶ ὅτι θά' ἔφθανεν εἰς Κέπ-
 τὴν τὸ προσεχὲς σάββατον διὰ τοῦ σιδηροδρό-
 μου εἰς τὰς δύο μετὰ μεσημβρίαν.

Ζητήσας τὴν ἀδειαν τῆς κυρίας Μίλλιγαν νά'
 ὑπάγῃ τὴν ὥραν ἐκείνην εἰς τὸν σταθμόν, παρέ-

λάβον τοὺς κύνας καὶ τὸν Καρδούλην, καὶ πε-
 ριμερίναμεν οὕτω τὴν ἀφίξιν του.

Οἱ κύνες ἦσαν ἀνήσυχoi, ὡς ἂν τι ὑπόπτευν,
 ὁ δὲ Καρδούλης ἦτον ἀδιάφορος, καὶ ἐγὼ ἤμην
 εἰς ὑπέρτατον βαθμὴν συγκεκινημένος. Ἐπρό-
 κειτο ἡ τύχη μου ν' ἀποφασισθῇ. Ὡ! Ἄν ἐ-
 τόλμων, πῶς θά' παρεκάλουν τὸν Βιτάλην νά' μὴ
 εἰπῇ ὅτι ἤμην παιδίον ἐκθετόν!

Ἀλλὰ δὲν ἐτόλμων, καὶ ἠσθάνομην ὅτι αἱ
 δύο αὐταὶ λέξεις ἀπαιδίον ἐκθετόν, ποτὲ δὲν
 θά' ἐδύναντο νά' ἐξέλθωσι τοῦ λάρυγγός μου.

Εἶχον σταθῇ εἰς γωνίαν τῆς αὐλῆς τοῦ σταθ-
 μοῦ, κρατῶν δεδεμένους τοὺς κύνας μου, καὶ
 τὸν Καρδούλην ὑπὸ τὸν ἐπενδύτην μου, καὶ πε-
 ριέμενον, χωρὶς νά' πολυβλέπω τὰ περὶ ἐμέ.

Οἱ κύνες πρῶτοι μοι ἀνῆγγειλαν ὅτι ἐφθασεν
 ἡ ἀμαξοστοιχία, καὶ ὅτι εἶχον μυρισθῇ τὸν κύ-
 ριόν μας. Αἶφνης ἠσθάνομην ὅτι σύρομαι πρὸς τὰ
 ἔμπροσ, καὶ ἐπειδὴ ἤμην ἀπροφύλακτος, οἱ κύ-
 νες μοι ἔφυγον. Ἐτρεχον δὲ χαρμούνως γαυγί-
 ζοντες, καὶ σχεδὸν κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμὴν
 τοὺς εἶδον νά' πηδῶσι περὶ τὸν Βιτάλην, ὅστις
 εἶχεν ἐμφανισθῇ, ἐνδεδυμένος τὴν συνήθη ἐνδυ-
 μασίαν του. Ταχύτερος, καίτοι ἦτον εὐλύγιστος
 τῶν συντρόφων του, ὁ Κάπης εἶχε φθῆναι εἰς
 τοῦ κυρίου του τὰς ἀγκάλας, ἐν ᾧ ὁ Ζερβίνος
 καὶ ἡ Δόλση προσεφύοντο εἰς τὰς κνήμας του.

Ὅτε δὲ προσῆλθον καὶ ἐγὼ, ἀποθέτων κατὰ
 γῆς ὁ Βιτάλης τὸν Κάπην, μ' ἔσφιζεν εἰς τὰς
 ἀγκάλας του. Κατὰ πρώτην φορὰν τότε μ' ἐρί-
 λησε, ἐπαναλαμβάνων πολλάκις·

— Μπουδν γτι, πόδερα κάρο!

Ὁ κύριός μου ποτὲ δὲν ἦτον ἀπότομος πρὸς
 ἐμέ, ἀλλὰ καὶ ποτὲ δὲν μ' ἐθώπευεν, οὐδ' ἤμην
 συνειθισμένος εἰς τοιαύτας τρυφεράς ἐκχύσεις.
 Τοῦτο μὲ συνεκίνησε, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐ-
 δάκρυσαν, διότι ἤμην εἰς διάθεσιν καὶ ἦν ἡ καρ-
 δία εὐκόλως συστέλλεται.

Ἀτνίσας δ' αὐτόν, εἶδον ὅτι εἶχε πολὺ γη-
 ράσει εἰς τὴν φυλακὴν· τὸ σῶμά του εἶχε κυρ-
 τωθῇ, τὸ πρόσωπόν του εἶχεν ὠχιάσει, τὰ
 χεῖλη του εἶχον ἀπολέσει τὸ χρῶμά των.

— Εὐρίσκεis ὅτι μετεβλήθην; δὲν εἶναι ἀ-
 ληθές, παιδίον μου; Ἡ φυλακὴ εἶναι κακὴ κα-
 τοικία, καὶ ἡ πληθὺς κακὴ ἀσθένεια. Τώρα ὅμως
 θά' εἶμαι καλῆτερα.

Ἐπειτα δὲ, μεταβαίνων εἰς ἄλλο ἀντικεί-
 μενον·

— Καὶ τὴν κυρίαν αὐτὴν ἤτις μοι ἔγραψε,
 πῶς τὴν ἐγνώρισας; μ' ἠρώτησε.

Τότε τῷ διηγήθην πῶς ἀπῆλθον τὸν Κύν-
 κρον, καὶ πῶς ἔκτοτε ἔζησα πλησίον τῆς κυ-
 ρίας Μίλλιγαν καὶ τοῦ υἱοῦ της, καὶ τί εἶδομεν
 εἰς τὸ διάστημα τοῦτο καὶ τί ἐπράξαμεν.

Διηγήθην δὲ διὰ μακρῶν, διότι ἐφοβούμην
 νά' φθάσω εἰς τὸ τέλος, καὶ νά' τῷ εἰπῶ ὅ,τι
 κυρίως μ' ἐτρόμαξε· διότι τώρα μάλιστα μοι ἦ-

τον ἀδύνατον νά' ὁμολογήσω εἰς τὸν κύριόν μου
 ὅτι ἐπεθύμουν νά' τὸν ἀφήσω καὶ νά' μείνω μετὰ
 τῆς κυρίας Μίλλιγαν καὶ μετὰ τοῦ Ἀρθούρ.

Ἀλλὰ πρὶν τῆς ὁμολογίας ταύτης, καὶ πρὶν ἡ
 τελειώσῃ διήγησίς μου ἐφθάσαμεν εἰς τὸ ξενο-
 δοχεῖον ὅπου εἶχε καταλύσει ἡ κυρία Μίλλιγαν.
 Δὲν μοι εἶπε δὲ τίποτε ὁ Βιτάλης περὶ τῆς ἐ-
 πιστολῆς τῆς κυρίας Μίλλιγαν, οὔτε περὶ τῶν
 προτάσεων ἃς περιεῖχε βεβαίως αὐτὴ ἡ ἐπι-
 στολή.

— Καὶ ἡ κυρία αὐτὴ μὲ περιμένει; εἶπεν,
 ὅτε εἰσῆλθωμεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον.

— Ναί· νά' σὲ ὀδηγήσω εἰς τὰ δωμάτιά της.

— Περιττόν. Εἰπέ μοι τὸν ἀριθμόν, καὶ μείν'·
 ἐδῶ νά' μὲ περιμένῃς, φυλάττων τοὺς κύνας καὶ
 τὸν Καρδούλην.

Ὅταν ὁ κύριός μου ὠμίλει, δὲν συνείθιζον ν'
 ἀποκρίνωμαι καὶ νά' συζητῶ. Ἡθέλησα ὅμως νά'
 τολμήσω τότε μίαν παρατήρησιν, καὶ νά' τῷ
 ζητήσω νά' τὸν συνοδεύσω παρὰ τῇ κυρίᾳ Μίλ-
 λιγαν, διότι τοῦτο μοι ἐφαίνετο φυσικὸν καὶ δί-
 καιον· ἀλλὰ δι' ἐνὸς νεύματος τῆς χειρὸς μοι ἐ-
 κλείσε τὸ στόμα καὶ ὑπῆκουσα, καὶ ἔμεινα παρὰ
 τὴν θύραν τοῦ ξενοδοχείου, εἰς ἓν κάθισμα, ἔ-
 χων τοὺς κύνας περὶ ἐμέ. Καὶ ἐκεῖνοι ἠθέλησαν
 νά' τὸν ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ δὲν ἐδυνήθησαν ν' ἀν-
 θέξωσιν εἰς τὴν διαταγὴν τοῦ νά' μὴ εἰσέλθωσιν,
 ὅπως δὲν ἠδυνήθην ν' ἀνθέξω καὶ ἐγὼ. Ὁ Βιτά-
 λης ἤξευρε νά' προστάτῃ.

Διὰ τὴν ἠθέλησεν νά' παρευρεθῇ εἰς τὴν συν-
 διάλειξιν του μετὰ τῆς κυρίας Μίλλιγαν; Τὴν
 ἐρώτησιν ταύτην ἔθετον εἰς ἑμαυτόν καὶ τὴν ἔ-
 στρεφον παντοιοτρόπως. Δὲν εἶχον δ' ἐτι εὐρεῖ
 τὴν ἀπόκρισιν, ὅτε τὸν εἶδον ἐπιστρέφοντα.

— Ἰπαγε ν' ἀποχαιρετήσῃς, μοι εἶπε, τὴν κυ-
 ρίαν αὐτήν. Ἐδῶ σὲ περιμένω. Ἀναχωροῦμεν
 μετὰ δέκα λεπτά.

Ἐμείνα ὡς ἐνεός.

— Λοιπὸν, μοι εἶπεν ἀφ' οὗ στιγμῆς τινος ἐ-
 πρόσκειναι δὲν μ' ἐνόησας; Μένεις ἐκεῖ ὡς νά' τὰ
 ἔχασες. Κάμε, τάχυνε.

Δὲν εἶχε τὴν συνήθειαν νά' μοι ὁμιλῇ αὐστηρῶς,
 καὶ ἀφ' οὗ ἤμην πλησίον του, ποτὲ μετὰ τοι-
 οῦτου τόνου δὲν μοι εἶχεν ὁμιλήσει.

Ἡγέρθην λοιπὸν νά' ὑπακούσω, ἀλλὰ μηχανι-
 κῶς καὶ χωρὶς νά' ἐννοῶ.

Ἀλλ' ἀφ' οὗ προῦχώρησά τινα βήματα, ἐν' ἀ-
 ναβῶ εἰς τῆς κυρίας Μίλλιγαν,

— Εἶπατε λοιπὸν. . . ἠρώτησα.

— Εἶπα ὅτι μὲ χρειάζεσαι καὶ ὅτι καὶ ἐγὼ σὲ
 χρειάζομαι, ἐπομένως ὅτι δὲν ἔχω διαθέσιν νά'
 παραιτηθῶ τῶν δικαιωμάτων μου ἐπὶ σοῦ. Ἐμ-
 πρὸς, καὶ ἐπιστρέψον.

Τοῦτο μοι ἀπέδωκεν ὀλίγον θάρρος· διότι το-
 σοῦτον κατειχόμην ὑπὸ τῆς ιδέας περὶ τοῦ ἐκθέ-
 του παιδίου, ὥστε ἐνόμιζον ὅτι ἂν ὤφειλον ν' ἀ-
 ναχωρήσω ἐντὸς δέκα λεπτῶν, αἰτία τούτου ἦ-

τον ὅτι ὁ κύριός μου εἶχεν εἰπεῖ ὅ,τι ἐγνώριζε
 περὶ τῆς καταγωγῆς μου.

Ὅταν εἰσῆλθον εἰς τὸ δωμάτιον τῆς κυρίας
 Μίλλιγαν, εὗρον τὸν Ἀρθούρ ἰσχυρῶς κλαίοντα,
 καὶ τὴν μητέρα του κύπτουσαν ἐπ' αὐτοῦ νά' τὸν
 παρηγορήσῃ.

— Δὲν εἶναι ἀληθές, ῤεμή, ἀνέκραξεν ὁ Ἀρ-
 θούρ, ὅτι δὲν θ' ἀναχωρήσῃς;

Ἀλλ' ἂντ' ἐμοῦ ἀπῆλθον ἡ κ. Μίλλιγαν,
 ἐξηγήσασα ὅτι ὤφειλον νά' ὑπακούσω.

— Ἐζήτησα παρὰ τοῦ κυρίου σου τὴν ἀδειαν
 νά' σὲ κρατήσωμεν, εἶπε μετὰ φωνῆς ἥτις ἀνεβί-
 θασε δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου, ἀλλὰ δὲν
 θέλει, καὶ τίποτε δὲν κατάρθωσε νά' τὸν πείσῃ.

— Εἶναι κακὸς ἄνθρωπος! ἀνέκραξεν ὁ Ἀρ-
 θούρ.

— Ὅχι, κακὸς δὲν εἶναι, ἐξηκολούθησεν ἡ κυ-
 ρία Μίλλιγαν· τῷ εἶσαι χρήσιμος, καὶ προσέτι νο-
 μίζω ὅτι τρέφει πρὸς σὲ ἀληθὴ ἀγάπην. Προσ-
 ἐτι δὲ ἐκφράζεται ὡς ἄνθρωπος τίμιος καὶ τῆς
 θέσεώς του ἀνώτερος. Ἰδοὺ τί μοι ἀπεκρίθη δι-
 καιολογῶν τὴν ἀρνήσιν του· Ἄγαπῶ τὸ παι-
 δίον τοῦτο καὶ μὲ ἀγαπᾷ. Ἡ τραχεῖα πείρα τοῦ
 βίου ἣν ἔλαβε μετ' ἐμοῦ θά' τῷ εἶναι χρησιμώ-
 τερα τῆς ἀνομολογήτου ὑπηρετικῆς θέσεως εἰς
 ἣν θά' ἐζῇ ἐν μέσῳ ὑμῶν, καὶ χωρὶς νά' θέλητε.
 Ὡς τῷ εἰδίδετε, ἀληθές, παιδεῖαν καὶ ἀγωγὴν
 θά' διεπλάττετε τὸ πνεῦμα, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸν
 χαρακτήρα του. Ὑἱός σας δὲν ἡμπορεῖ νά' εἶναι·
 θά' εἶναι υἱὸς ἐδικός μου, καὶ τοῦτο εἶναι προ-
 τιμώτερον παρὰ νά' εἶναι παῖγνιον εἰς τὰς χεῖρας
 τοῦ τέκνου σας, ὅσον καλῆς, ὅσον εὐγενούς δια-
 θέσεως καὶ ἂν εἶναι αὐτό. Καὶ ἐγὼ θά' τὸν δι-
 δάξω ἐπίσης.

— Ἀλλ' ἀφ' οὗ δὲν εἶναι ὁ πατήρ τοῦ ῤεμή;
 ἀνέκραξεν ὁ Ἀρθούρ.

— Πατήρ του δὲν εἶναι, εἶναι ἀληθές, ἀλλ'
 εἶναι ὁ κύριός του, καὶ ἀνῆκει εἰς ἐκεῖνον, ἀφ' οὗ
 οἱ γονεῖς του τῷ τὸν ἐξεμίσθωσαν. Πρὸς τὸ πα-
 ρὸν πρέπει ὁ ῤεμὴς νά' τῷ ὑπακούσῃ.

— Δὲν θέλω νά' φύγῃ ὁ ῤεμὴς.

— Πρέπει ν' ἀκολουθήσῃ τὸν κύριόν του. Ἐλθ-
 πίζω νά' μὴ εἶναι διὰ πολὺν καιρὸν. Θά' γράψω-
 μεν εἰς τοὺς γονεῖς του, καὶ θά' συνεννοηθῶ μετ'
 αὐτῶν.

— Ὡ! ὅχι! ἀνέκραξε.

— Πῶς ὅχι;

— Ὡ! ὅχι! Σὰς παρακαλῶ.

— Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἄλλος τρόπος, παιδίον
 μου.

— Ὡ! σὰς παρακαλῶ. Δὲν εἶναι ἀλη-
 θές;

Εἶναι σχεδὸν βέβαιον ὅτι ἂν ἡ κ. Μίλλιγαν
 δὲν εἶχεν ὁμιλήσει περὶ τῶν γονέων μου, θ' ἀ-
 φιέρουν εἰς τοὺς ἀποχαιρετισμούς μας πολὺ πε-
 ρισσότερον καιρὸν τῶν δέκα λεπτῶν, ὅσα μοι εἶχε
 διατάξει ὁ κύριός μου.

— Δὲν εἶναι εἰς τὸ Χαβανόν; ἐξηκολούθησεν ἡ κ. Μίλλιγαν.

Χωρὶς τὸ ἀποκριθῆναι, ἐπλησίασα τὸν Ἀρθούρ, τὸν ἔλαβον εἰς τὰς ἀγκάλας μου καὶ τὸν κατεφίλησα πολλὰς μεθ' ὧν τῆς ἀδελφικῆς ἀγάπης ἦν πρὸς αὐτὸν ἡθοιόμορφη. Ἐπειτα δὲ ἀποσπασθεὶς τῶν χειρῶν του εἰς ἃς μ' ἐσφίγγεν ἀσθενῶς, ἐπέστρεψα πρὸς τὴν κ. Μίλλιγαν, ἐγο-νάτισα ἐμπρὸς τῆς, καὶ τῇ ἐφίλησα τὴν χεῖρα.

— Καλὸν μοῦ παιδίον! εἶπε κλινάσα πρὸς ἐ-μέ· καὶ μ' ἐφίλησεν εἰς τὸ μέτωπόν.

Τότε δ' ἠγέρθη μετὰ βίας, καὶ τρέχων πρὸς τὴν θύραν.

— Ἀρθούρ, ἐκράξα μετὰ φωνῆς ἦν ὀλοφύρομαι διέκοπτον, Ἀρθούρ, πάντοτε θά σ' ἀγαπῶ καὶ ὑμᾶς, κυρία, ποτὲ δὲν ὁ σᾶς λησμονήσω.

— Ρεμ, Ρεμ, ἐφώναξεν ὁ Ἀρθούρ.

— Ἄλλο δὲν ἤκουσα. Εἶχον ἐξέλθει καὶ κλείσει τὴν θύραν ὀπίσω μου.

Μετὰ μίαν στίγμην δὲ ἤρην πλησίον τοῦ κυρίου μου.

— Ἀναχωροῦμεν! μοι εἶπε.

Καὶ ἐξήλθον τῆς Κέττης διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγορῆς εἰς Φρόντινιαν.

Κατὰ τοῦτον τὸν τόπον ἐγκατέλειπον τὸν πρῶτόν μου φίλον, καὶ ἐξετέθην εἰς συμφορὰς ὡς ὅ' ἀπέφευγον, ἀν' ἀπαισίον προλήψεως θυμῶ, δὲν εἶχον ὑποκύψει εἰς φόβον ἀνόητον.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

— Ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ.

νυπολογίστου περιουσίας, ἐκρούποντο μέγχι πρὸ μικροῦ ἐπὶ καλλιτεχνικοὶ ὀησαυροὶ καὶ ἱστορῶν κειμήλια δημοπρατηθέντα πρὸ ἐνὸς μόλις μηνὸς ἀντὶ πέντε σχεδὸν ἑκατομμυρίων φράγκων, θέλει ὑποθέσει ἴσως, ὅτι μυθολογικὸν τι μᾶλλον ἀποκύημα φαντασίας ἀνατολικῆς ἢ ὑπαρκτόν τι καὶ ἀνθρώπινον κατασκευάσμα ἦσαν τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα, ὧν ἄλλα μὲν διεσκόρπισεν ἡδὴ ἀνά πᾶσαν τῆς Εὐρώπης γωνίαν τὸ σφυρίον τῶν δημοπρατῶν, ἄλλα δὲ θὰ ἐξάνε-μώσῃ—τίς οἶδε—ταχέως ἢ ἀφιλόκαλος ἀμέ-λεια τῶν νέων κτητόρων.

Καὶ ὅπως πάντα ἐκεῖνα τὰ θαυμάσια ἦσαν πράγματα ἐρατὰ καὶ ἀπὸ οὗτως εἶπεν, καὶ ἄλλα μὲν αὐτῶν παρήχθησαν ἐκ τοῦ μηδενὸς διὰ τοῦ ἀμυθίου πλούτου καὶ τῆς φιλοκαλῶς ἰδιοτροπίας ἐνὸς μόνου ἀνθρώπου, ἄλλα δὲ συ-νήχθησαν διὰ κόπου μακροῦ καὶ ἀγώνων ἀνε-δύτων ἀπὸ πάσης γωνίας τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου, καὶ ἀπετέλουν κειμήλια ἀπαράμιλλα, ἅτινα ἐφθόγγον καὶ αὐτὰ τὰ πλουσιώτατα τῆς Εὐρώπης μουσεῖα.

Ὁ θαυματουργὸς οὗτος ἀνὴρ δὲν ἦτο ὁ ση-μερινὸς ἰδιοκτήτης τῆς ἐπαύλεως τοῦ Ἀγίου Δονάτου. Οὗτος ἠρξέσθην ἀπλῶς νὰ γεννηθῇ ἐγ-γονος καὶ ἀνεψιὸς δύο μυριοπλούτων καὶ φιλο-κάλων ἀνδρῶν, τοῦ Νικολάου καὶ τοῦ Ἀνατο-λίου Δεμίδωφ, νὰ φάγῃ ὅσα ἤδυνά ῃ πλείονα ρούβλια ἐκ τῆς κληρονομίας τῶν ἐν Παρισίῳ, διανεμῶν αὐτὰ εἰς ἵππους καὶ εἰς συμπότας θη-λεῖς μᾶλλον ἢ ἄρρενας, καὶ νὰ πωλήσῃ—ὡς ἐ-πώλησε πρὸ μικροῦ—ὅσα δὲν ἐτρώγοντο αὐ-τούσι.

Ὁ πρῶτος δημιουργὸς τῶν θαυμάτων τοῦ Ἀ-γίου Δονάτου ὑπῆρξεν ὁ πρίγκηψ Νικολάος Δε-μίδωφ, μεγάλου πλούτου. Ρώσος κτηματίας, ἀ-γνοῶν ἀκριβῶς τὴν ἑκτασιν τῶν γαιῶν του καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν μουζίκων του, βαρυνθεὶς δ' ἐπὶ τέλους τοὺς πάγους τοῦ Νέβα, καὶ μετοικήσας εἰς Ῥώμην περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος. Ἐκεῖ ἐσκόρπισεν ἀφθόνως τῇ θύλῃ τὰ ρούβλια του καὶ τῆς καρδίας του τὰς δρέξεις εἰς καλλιτέ-χνας καὶ ἡθοποιούς καὶ παράσιτων στίφος ὀλό-κληρον, οὐδέποτε μετρώων ὅ,τι ἔδιδε πρὸς ὅ,τι ἐλάμβανεν, ἴδιον συντηρῶν θεατρικὸν θίασον ἐν-τός τοῦ ἡγεμονικοῦ του μεγάρου, αὐλὴν ἔχων περὶ ἐαυτὸν μουσικῶν καὶ ζωγράφων, καὶ στρα-τιῶν σιτιζῶν ὅλην ὑπηρεσίαν. Ἀναγκασθεὶς μετὰ τινα ἔτη νὰ καταλίπῃ τὴν Ῥώμην, ὅπου ἡ ἡγε-μονικὴ αὐτοῦ γλιδὴ καὶ μεγαλοπρέπεια εἶχεν ἀρχίσει νὰ κινῇ τὴν ζηλοτυπίαν τῆς παπικῆς αὐλῆς, μετέβη εἰς Φλωρεντίαν, καὶ ἠγόρασε τὴν ἐπαυλιν τοῦ San-Donato, τερπνὴν ἀγρο-κίαν, κειμένην εἰς τὰ πρόθυρα σχεδὸν τῆς το-σκανικῆς πρωτευούσης, εἰς ἀπόστασιν ἐνὸς τε-τάρτου τῆς ὥρας ἀπὸ τῆς πόλεως al Prato, ἐπὶ τῆς ἀγορῆς εἰς Πιστορίαν (Pistoja) λεωφόρου.

Ὁ ἑπαυλὶς αὕτη μετεβλήθη βαθυηδὸν, ὑπὸ τῷ ἀφθονῷ χρυσῷν ῥεύματι ὅπερ ἔρρεεν ἀπὸ τῶν θυλακίων τοῦ πρίγκηπος, εἰς μαγευτικὸν ἀλη-θῶς ἐνδιαίτημα, ὅπου τὰ θαυμάσια τῆς περιο-χῆς, καλλὴ ἡμιλλῶντο πρὸς τὸν πλοῦτον καὶ τὴν σπάνιν τῶν καλλιτεχνικῶν ὀησαυρῶν καὶ κει-μηλίων, ἅτινα κατ' ὀλίγον ἐσωρεύθησαν ἐντὶς τῶν πολυτελῶν ἐκείνων αἰθουσῶν. Εἰκόνες καὶ ἀγάλματα, παλαιὰ περιγλυφὰ σκευὴ καὶ ἐγκόλ-πιαν ὀνομασίων κτητόρων, κύλικες ἐκ λίθων πολυτίμων, λυχνοὶχοι ἐξ ἀργύρου σφυρηλάτου, ἀργεῖα ἐκ γρανίτου καὶ πράπεζαι ἐκ μωσαϊκοῦ, παροψίδες χρυσᾶ καὶ ὀρολόγια ἀλαβαστρίνα, πᾶν ὅ,τι τέλος εἶχεν ἀξίαν ἱστορικὴν ἢ καλλι-τεχνικὴν καὶ ἐπώλετο, ἡγοράζετο πάσυχτα ὑπὸ τοῦ πρίγκηπος Νικολάου, ὅστις οὐδέποτε ἤρώτα τὴν τιμὴν, εἰ μὴ μόνον ὅτ' ἐπρόκειτο νὰ πλη-ρώσῃ.

Ἐν τῇ ἐπαύλει ταύτῃ κατέλυσε τὸν βίον, ἐν ἔτει 1828, ὁ Νικολάος Δεμίδωφ, καὶ ἐν τῇ ἐ-παύλει ταύτῃ ἐπίσης ὁ διάδοχος καὶ κληρονόμος του Ἀνατόλιος Δεμίδωφ ἐνυμφεύθη, ἐν ἔτει 1840, τὴν πρίγκηπισσαν Μαθιλδην, θυγατέρα τοῦ ἱε-ρωνύμου Ναπολέοντος, καὶ θείαν τοῦ Αουδοβίκου Ναπολέοντος, ὅστις ἐμελλε βραδύτερον νὰ κα-θίσῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ τῆς Γαλλίας ἑθρό-νου. Ἄλλ' ἡ μέλλουσα τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γαλλίας θεία, ἥ ὁ σκανδαλώδης ἐν Παρισί-οις βίος τοσοῦτον βραδύτερον ἐξημίσσε τὴν Β' αὐτοκρατορίαν, βραχὺν μόνον χρόνον ἐκό-σμησε διὰ τῆς παρουσίας αὐτῆς τὰ πολυτελῆ τοῦ συμβίου τῆς μέγαρχ. Ἀποφασίσασα νὰ κα-ταλίπῃ τὴν συζυγικὴν στέγην ἐν συνοδείᾳ τοῦ κόμητος Νισύβερερχ, ἀπέδρα κρύφα καὶ μετέβη εἰς Παρισίους, ὅπου ἔζησε μακρὰ ἔτη διὰ τῆς ἀδράς συντάξεως, ἥντις μεσιτεία τοῦ αὐτοκρά-τορος τῆς Ῥωσίας, κατῴρωσε νὰ ἀποσπάσῃ παρὰ τοῦ συζύγου τῆς.

Τὸ οἰκογενειακὸν τοῦτο ἀτύχημα ἐνέπνευσεν ἴσως ἐτι βαθυτέρον εἰς τὸν πρίγκηπα Ἀνατό-λιον τὴν ἀγάπην τοῦ μονήρους βίου, καὶ προσή-λωσεν αὐτὸν ἐτι μᾶλλον εἰς διακόσμησιν καὶ ἐ-ξωράειν τῆς ἐπαύλεως τοῦ Ἀγίου Δονάτου, ἥς καὶ ὅλον αὐτοῦ τὸν βίον ἡσχολήθη ν' αὐξήσῃ τοὺς καλλιτεχνικοὺς ὀησαυροὺς.

Οὕτω δὲ ἐκ τοῦ ἀκένωτου πλούτου τῶν Δε-μίδωφ κατηρτίσθη τὸ μοναδικὸν ἐκεῖνο μουσεῖον, ὅπερ ἀκόπως ἐκληρονόμησε πρὸ τινῶν ἐτῶν καὶ ἀπαθῶς ἐπώλησε πρὸ τινῶν μηνῶν ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Ἀνατολίου Παῦλος Δεμίδωφ.

Ἡ ἀναγγελία τῆς ἐκπαίσεως τοῦ Ἀγίου Δο-νάτου καὶ ἰδίως τῶν πολυειδῶν αὐτοῦ κειμη-λίων προῤῥένησεν ἀληθῆ πάταγον ἐν Εὐρώπῃ, καὶ βαθεῖαν παρήγαγε συγκίνησιν οὐ μόνον εἰς τῶν καλλιτεχνημάτων τοὺς ἐραστὰς καὶ τοὺς πλουσίους συλλογεῖς, τοὺς ἀφειδῶς καὶ ἰδιοτρό-πως δαπανῶντας τὸν χρυσὸν αὐτῶν χάριν μιᾶς

εἰκόνος τοῦ Tenier ἢ μιᾶς προχοῆδος τοῦ Cellini, ἀλλὰ καὶ εἰς Κυβερνήσεις ἐτι καὶ εἰς μουσεῖων διευθυντάς. Ἐβδομάδας δὲ ὅλας πρὸ τῆς δημο-πρασίας συνέρρεον εἰς τὴν ἐπαυλιν τοῦ πρίγκη-πος Δεμίδωφ οἱ περιεργοὶ καὶ οἱ μέλλοντες ἀ-γοράσται, ἐκλιπαροῦντες τῆς εἰσόδου τὴν ἄδειαν, καὶ ἐν μιᾷ μόνῃ ἡμέρᾳ οἱ ἐπισκέπται ὑπερέβη-σαν τοὺς πεντακισχιλίους.

Ἀντὶ πάσης λεπτομεροῦς περιγραφῆς τῆς πω-λήσεως καὶ τῶν πωληθέντων, ἥτις ἦθελε βεβαίως ὑπερβῇ τὰ σιγὰ ὅρια τῆς Ἐστίας, ἀρκούμεθα ἐραυρίζομενοι ἐκ τοῦ παρισινοῦ Ἀρόρου τὰς ἐξῆς ὀλίγας περικοπὰς ἀθροῦ μακροῦ, γραφέντος ὁ-λίγας ἡμέρας πρὸ τῆς δημοπρασίας τῶν ὀησαυ-ρῶν τοῦ Ἀγίου Δονάτου.

« Πάντα θέλουσι πωληθῆ διὰ πλειστηριασμοῦ πίνακες ἀρχαίον, δρεῖχάλλια καλλιτεχνήματα, σκευὴ ἀργυρᾶ, μικτόχροστα κεράμουργήματα τῶν Robbia, ἀργιλλόπλαστα τῆς Βιέννης τῆς Νεα-πόλεως καὶ τῆς Βενετίας, ὑφάσματα παλαιὰ, εἰ-κόνας καὶ γλυπτὰ ἔργα τῶν νεωτέρων χρόνων, ἀμαξαί, ἱπποσκευαί, οἶνοι, βιβλία καὶ ἐπιπλα. Πάντα, μέγχι καὶ αὐτῶν τῶν σπάνιων φυτῶν, ἅτινα κοσμοῦσι τὰ θερμοκήπια, μέγχι καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιπλῶν τῶν παραρτημάτων. Ἡ ἐπαυλὶς δ' αὐτῇ, μεθ' ὅλης τῆς ἐκ τετρακοσίων στρεμμά-των περιοχῆς τῆς, τῶν δασῶν αὐτῆς καὶ τῶν ἀγορῶν, τῶν ἱπποφορβείων καὶ τῶν σταύ-λων καὶ τῶν ἀμαξοστασίων τῆς, μεθ' ὅλων οὐ-τῆς τῶν ρυάκων καὶ τῶν νήσων καὶ τῶν σπη-λαίων τῆς, τῶν πτηνοτροφείων τῆς καὶ τῶν λου-τρονῶν, τῶν κήπων αὐτῆς καὶ τῶν πρασιῶν, τῶν ἀνθῶν καὶ τῶν δρυμῶν τῆς, θέλει πω-ληθῇ δι' ἰδιαιτέρως συμφωνίας καὶ ἀνεὺ πλειτ-στηριασμοῦ.

« Ὁ κατάλογος τῶν ἐκποιήσεως ἀντι-κειμένων, περιέχων εἰκόνας αὐτῶν θαυρασίως ἐπεξεργασμένας, ἐτυπώθη εἰς ὀλίγα μόνον ἀν-τίτυπα. Δὲν ἐξετέθη δὲ εἰς πώλησιν, ἀλλὰ διε-νεμήθη μόνον εἰς τοὺς ἐκ τῶν προτέρων ἐγγρα-φέντας συνδρομητάς, καὶ τὸ πρῶτον τῶν συνδρο-μῶν θέλει διατεθῇ ἐξ ἡμισείας ὑπὲρ τῶν πω-λῶν τῆς Φλωρεντίας καὶ τῆς ἀποπερατώσεως τῆς προσόψεως τῆς φλωρεντινῆς μητροπόλεως. Χάρις εἰς τὸν κατάλογον αὐτόν, ὅστις δὲν θέ-λει βραδύνει βεβαίως νὰ ὑπερτιμηθῇ, δύναται τις ἀκόπως νὰ διατρέξῃ τὸ μέγαρον τοῦ Ἀγίου Δο-νάτου ὀλόκληρον, ἀπὸ τοῦ πυλῶνος τοῦ ἰσογείου μέχρι τῶν ὑπηρετικῶν δωματίων. Αἱ πλείσαι τῶν αἰθουσῶν ὀνομάζονται ἀπὸ τοῦ περιεχομένου των: Αἶθουσα τοῦ Greuze, Αἶθουσα τῶν μωσαϊκῶν, Δωματίον τῶν παλαιῶν ἐπιγράφων τῆς Γενούης, Μεγάλῃ Αἶθουσα τοῦ Κανόβα, κλ.

« Ἐνώπιον τοῦ περιστυλίου ἀπαντᾷ τις ἀμέ-σως κρήνην παλαιὰν ἐκ λευκοῦ διαστίκτου μαρ-μαροῦ, ἥς τοὺς τριπλοῦς ἐκ φλωρεντινοῦ δρει-χάλλου κρουνοὺς ἀποτελοῦσι τρίτωνες κρατῶν-

τες φανταστικές χελώνας. Τοῦ δὲ εἰσερχομένου τοῦ βλέμμα ὁμοθυμαδὸν αἱ μεγάλαι χρυσοῦ φαντοιαυλαὶ τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος, τὰ φλαμανδικὰ κεντήματα τοῦ δεκάτου ἐβδόμου, οἱ κίτλιθοντες τῆς ἐποχῆς τοῦ 15' Λουδοβίκου, αἱ ἐκ μαρμαρέου προτόμαί, τὰ ἐκ μαλαχίτου ἀγγεῖα, καὶ οἱ πίνακες τῆς νέας ἰταλικῆς σχολῆς. Ἐν μέσῳ τῶν πολυτίμων ἐκείνων σκευῶν διακρίνεται ἡ ἐξ ἀνακλιντήρας καὶ ἐξ καθίσματα ἐκ γυγλυμμένου ἐπιχρύσου ξύλου, κοσμούμενα διὰ τοῦ αυτοκρατορικοῦ ἀετοῦ, καὶ προσερχόμενα ἐκ τοῦ μεγάρου τοῦ Α' Ναπολέοντος ἐν τῇ νήσῳ Ἐλβᾶ. Πλὴν αὐτῶν ὁ πρίγκιψ Ἀνατόλιος εἶχεν ἰδρύσει ἐν τῷ Ἀγίῳ Δονάτῳ ἀληθῆς ναπολεόντειον Μουσεῖον, ἐν ᾧ ὁλόκληρος σχεδὸν ἐκπροσωπεῖται ἡ τῶν Βοναπάρτων γενεά. Οὕτως ὑπάρχουσιν ἀναγεγραμμένα καὶ ἡριθμημένα ἐν τῷ καταλόγῳ: πρίγκις τοῦ Α' Ναπολέοντος, τοῦ βασιλέως τῆς Ῥώμης, τοῦ βασιλέως Ἰωσήφ, εἰς ὁδοὺς τοῦ Α' Ναπολέοντος, παιδὸς, χαρτοπίστρον ἐκ τετραχίου ἀμμοκονιάματος τοῦ τάφου τῆς Ἀγίας Ἐλένης, καὶ τὸ σύμβολον ὅπερ ἔφερον ὁ Ναπολέων ἐν ἔτει 1814, ὅτε ἀφίκετό εἰς Porto-Ferrajo...

»Μακρὰς ὥρας δύναται τις νὰ δαπανήσῃ φυλ. Χομετρῶν τὸν κατάλογον, οὗτινος μέγιστον μέρος κατέχουσιν ἰδίως οἱ πίνακες. Ἔργα τοῦ Rembrandt, τοῦ Tenier, τοῦ Ruysdaël, τοῦ Van Dyck, τοῦ Rubens, τοῦ Τιτιανού, τοῦ Κορρεϊγίου, καὶ ἄλλων νεωτέρων πληροῦσι τὰς πινακοθήκας τῆς ἐπαύλεως Δεμίδωφ· ἀφθονοῦσι δὲ μάλιστα οἱ πίνακες τῆς φλαμανδικῆς Σχολῆς. Ἐκτὸς δὲ τῶν καλλιτεχνικῶν αὐτῶν ἀριστουργημάτων, βρίθουσιν ἐντὸς τῶν αἰθουσῶν τοῦ Ἀγίου Δονάτου κειμήλια ἱστορικά, σπάνια καὶ βαρύτιμα, ὅποια ἐν παραδείγματι ὁ νυμφικός νάρθηξ, ὃν ὁ ΙΑ' Λουδοβίκος παρήγγειλεν εἰς Boule ἐπὶ τῷ γάμῳ τοῦ μεγάλου Δελφίνος, καὶ τὸ ὑπὸ Λουδοβίκου τοῦ 12' σχεδιασθὲν καὶ εἰς τὴν μνησὴν αὐτοῦ ἔτι Μαρίαν Ἀντωνιέτταν προσεγεχθὲν μουσικὸν ἀναλόγιον ἐκ σφυρηλάτου καὶ ἐκτύπου σιδήρου».

Τοιαῦτα ἐν ὀλίγοις ἡ ἡγεμονικὴ ἐκείνη ἐπαύλις, τῆς τὸ περιεχόμενον διεσκορπίσθη ἤδη ἐνθεν κακείθεν, ἀρπαγὴν ἐναμίλλως ὑπὸ τῶν εὐρωπαϊκῶν μουσείων καὶ τῶν πλουσίων συλλογῶν.

Σημειοῦμεν ἐν τέλει τῶν ὀλίγων τούτων γραμμάτων, ὅτι ἡ πόλις τῶν εἰκόνων ἀπέφερε πλείονα τῶν τριῶν ἑκατομμυρίων φράγκων καὶ διήμερος δημοπρασία μέρους μόνον τῶν λοιπῶν κειμηλίων ἐν περίπῳ καὶ ἡμῖς ἑκατομμύριον.

Η ΚΑΚΗ ΣΚΕΨΙΣ

εἶνε ὁ πρόλογος τῆς κακῆς πράξεως.

Μὲ ὅλας τὰς θεωρίας τῶν σοφῶν καὶ τοὺς ἀγῶνας τῶν φιланθρώπων, ἀκόμη δὲν εὐρέθη ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ φάρμακον τῆς μέθης. Εἰς μάτην μεταχειρίσθησαν ὅλα τὰ συνήθη μέσα, ὅπως ἀποσοβῇ τὸ φάσμα τοῦτο μὲ τοὺς πυριφλεγεῖς ὀ-

φθαλμούς, ὅπερ παρακωλύει τὴν πορείαν τοῦ πολιτισμοῦ, καὶ σταματᾷ τὴν πρόοδον τοῦ ἀνθρώπου γένους. Αἱ καταστροφαὶ, ὅσας ἐπιφέρει τὸ πάθος τοῦτο εἰς τὰς κατωτέρας τάξεις τοῦ λαοῦ ἐν Ἀγγλίᾳ, εἶνε τοσαῦται καὶ τοιαῦται, ὅστε ἐπὶ τέλους ἐδέησε νὰ προσέλθῃ καὶ αὐτὴ ἡ κυβέρνησις ἐπικουρὸς εἰς τὰς μέχρι τοῦδε ἀνισχύρους προσπάθειάς τῶν ἰδιωτῶν. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νέου νόμου, ὅστις, ἐπιψηφισθεὶς ὑπὸ τοῦ Κοινοβουλίου, ἐτέθη εἰς ἐνέργειαν ἀπὸ τῆς 1' Ἰανουαρίου τοῦ 1880 ἔτους, πᾶς ὅστις φωραθῇ ἐκδοτός εἰς τὸ πάθος τῆς μέθης, θέλει ἐγκλεισθῇ εἰς ἀποχωρητήριον ὡς φρενοβλαβῆς, ὅπου θέλει ἐπιβλέπεται, νοσοκομεῖται, καὶ, εἰ δυνατόν, θεραπεύεται ἐντὸς ἐνὸς ἔτους. Ἀλλ' ὅπως διὰ τοῦ νόμου τούτου, ὅστις ἐκ πρώτης ὀψεως φαίνεται ἀυθαίρετος, μὴ παραβλάπτηται ἡ προσωπικὴ ἐλευθερία, ἡ τόσον προσφιλεῖς εἰς πάντας Ἀγγλόν, εἶνε ἀνάγκη πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σωτηρίου τούτου ἀποκλεισμοῦ, νὰ γείνη ἡ αἵτησις τῆς φυλακίσεως ὑπὸ τῶν γονέων ἢ τῶν γειτόνων τοῦ πάσχοντος, αἵτινες ὀφείλουσι ν' ἀποδείξωσι τὸ πάθος τοῦ κατηγορουμένου, ἐκτὸς ἐὰν ὁμολογήσῃ τοῦτο αὐτὸς οὗτος. Αἱ δυσκολίαι ὅμως, ὅσας ὁ νόμος οὗτος θέλει ἀπαντήσῃ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ, θέλουσι καταστήσῃ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα ἀχρηστον.

Ὁ ἱατρὸς Ρίχαρδστον, εἰς τῶν ἐνθέρμων θιασωτῶν οὐ μόνον τῆς ἐγκρατείας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπολύτου ἀπὸ τῶν ποτῶν ἀποχῆς, εὐρίσκειται πρό τινας, ὅπως καὶ ὁ περὶ μεθύσεων νόμος, περιπεπλεγμένος εἰς ἀδιέξοδον διλήμματα ἐνεκα τοῦ θανάτου τοῦ σιρ Οὐάλτερ Τρεβέλμαν, ὅστις, ἐκ λεπτῆς τινος εἰρωνείας ἀγόμενος, ἐκληροδότησεν εἰς τὸν ἱατρὸν ὁλόκληρον ἀποθήκην, περιέχουσαν οἶνους σπανιωτάτους καὶ πολυτιμοτάτους. Τοιοῦτοτρόπως δ' ὁ ἱατρὸς εὐρίσκειται ἐκτεθειμένος εἰς πειρασμὸν ὅχι μικρότερον ἐκείνου, εἰς ὃν ἐξετέθη ὁ ἅγιος Ἀντώνιος. Ἀλλ' ὁ κληρονόμος, ὅπως καὶ ὁ ἅγιος, κατάρθωσε νὰ μὴ ὑποκύβῃ εἰς τὸν πειρασμὸν, καὶ διὰ τῶν ἐφημερίδων παρακάλεῖ πάντα ὅστις ἔχει καρδίαν καὶ συνείδησιν, νὰ τὸν συμβουλευσῇ τί εἶνε τὸ καλῖτερον νὰ κάμῃ τὸν θησαυρὸν του. Νὰ τὸν κατασπρέψῃ, θὰ εἶνε ἀμάρτια· ἐὰν τὸν πωλήσῃ, θὰ κινδυνεύσῃ ἐκεῖνος, ὅστις θὰ τὸν ἀγοράσῃ· ἐὰν τὸν φυλάξῃ, κινδυνεύει ὁ ἴδιος. Ἀφίνομεν τὸν ἀνάγνῳστην νὰ φαντασθῇ εἰς ποῖαν ἀδιέξοδον ἀλληλογραφίαν περιεπλάκη τοιοῦτοτρόπως ὁ ἀπερίσκεπτος ἱατρὸς, ὁ μὴ γνωρίζων πῶς νὰ διαθέσῃ τὸν πλοῦτόν του, καὶ συμβουλευθεῖς περὶ τούτου τὸ δημόσιον. Ὡς ἦτο ἐπόμενον, τὰ νοσοκομεῖα, αἱ φιλόπτωχοι ἐταιρίαι, οἱ ἀσθενεῖς, ἔσχον ἐκ περιτροπῆς τοὺς ἐνθέρμους τῶν συνηγόρους. Ἀλλὰ πῶς νὰ διανείμῃ ὁ ἱατρὸς εἰς τοὺς πτωχοὺς δηλητήριο, τὸ ὁποῖον κατὰ

τὴν θεωρίαν αὐτοῦ διαφθείρει τὸ αἷμα καὶ αὐτῶν τῶν ἀλλοίστα τρεφόμενων ἀνθρώπων, καὶ αὐτῶν τῶν πλέον ἱκανῶν ν' ἀντισταθῶσι πρὸς αὐτό; Νὰ πωλήσῃ τοὺς οἶνους, καὶ τὸ ἀντίτιμον αὐτῶν νὰ τὸ μοιράσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς, τοῦτο σημαίνει κατὰ τὸν διδάκτορα Ρίχαρδστον νὰ κάμῃ τὸ κακὸν χάριν τοῦ καλοῦ, ὥστε ἡ ἀμνηχανία τοῦ δυστυχούς κληρονόμου ἔφθασεν εἰς τὸ ἐπακρον, καὶ προτιμᾷ νὰ φυλάξῃ μᾶλλον τὸν οἶνόν του, μὲ ὅλας τὰς δυσχερείας, ὅσας τῷ προσενεῖ, παρὰ νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν διάδοσιν ἐγκλήματος, ἐπίσης φοβεροῦ κατ' αὐτὸν ὅπως καὶ ἡ μέθη.

ΠΑΛΗ ΕΝ Τῷ ΒΥΘῳ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΗΣ

Ἐν Βελφάστῃ Ἀγγλος δῦτης ὑπέστη ἐσχάτως ἐν τῷ βυθῷ τῆς θαλάσσης φοβεράν πάλην πρὸς τεράστιον πολὺπουν. Ἰδοὺ δὲ πῶς διηγεῖται ὁ δῦτης τὴν πάλην του ταύτην κατὰ τοὺς καιροὺς.

Μόλις ἔχωσα τὴν χεῖρα ἐντὸς κοιλότητός τινος βραχώδους, καὶ ῥοθάνθην καταληφθεῖσαν αὐτὴν ὑπὸ πρᾶγματός τινος. Ἀλλ' ἐπειδὴ τὰ νερά ἐνεκα τοῦ βορβόρου εἶχαν θολώσει, ἔμεινα ἱκανὰ λεπτά, χωρὶς νὰ δυνθῶ νὰ διακρίνω τίποτε. Μετ' ὀλίγον τὰ νερά ἐκαθάρισαν ὀλίγον, καὶ τότε εἶδα μετὰ φόβου ὅτι ἡ προβοσκίς μεγάλου πολὺποδος εἶχε περιτυλιχθῇ εἰς τὸν βραχίονά μου, ὡς ὁ ὄφις βόας. Συγχρόνως δὲ προσήρμοσεν ἐπὶ τοῦ πῆχεος καὶ τινὰ τῶν θηλασθῶν του, ὅπερ μοι ἐπροξένησεν ὅχι μικρὰν δόλυν. Ἐνόμισα ὅτι ἡ χεὶρ μου ἐθραύετο, ἀλλ' ὅσα μᾶλλον ἐπροσπάθουν ν' ἀποσύρω τὴν χεῖρα, τόσον πλείοτερον καὶ ὁ πόνος ἤζανεν. Ἐδυσκολεύθην τὰ μέγιστα νὰ κρατήσω τοὺς πόδας μου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, διότι τὸ ὕδωρ παρεισχώρησεν εἰς τὸ μηχανήμα μου τὸ εἶχε φουσκώσῃ καὶ ἐλαφρύνει. Ἐὰν ἔχανα τὸ ἔδαφος ὑπὸ τοὺς πόδας μου, ἦμην χαμένος, διότι εὐθὺς μετ' ὀλίγον θὰ ἐλιποθύμουν. Ἐὰν πάλιν ἔκαμνα σημεῖον νὰ μὲ ἀνασύρουν, τὸ θηρίον θὰ ἐκράτει καλὰ, καὶ ἐγὼ θὰ ἐκινδύνευα νὰ μοῦ ἀποσπασθῇ ὁ βραχίον. Ἐφερα μετ' ἐμαυτοῦ σφυρίον, ἀλλὰ μετὰ τὴν χεῖρα, ἥτις ἔμεινεν ἐλευθερά, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ τὸ λάβω καὶ νὰ τὸ μεταχειρισθῶ κατὰ τοῦ πολὺποδος. Πέντε πόδας μακρὰν τοῦ μέρους, ὅπου εὐρίσκονην, ἦτο σιδηροῦς μοχλός, τοῦτον δὲ κατάρθωσα νὰ προσελκύσω πλησίον μου διὰ τοῦ ποδός, καὶ νὰ τὸν λάβω ἐπειτα μὲ τὴν ἀριστεράν. Τότε ἤρχισεν ὁ ἀγὼν. Ἐκτύπουν με ὅλην μου τὴν δύναμιν, ἀλλ' ὅσον πλείοτερον ἐκτύπουν, τόσον πλείοτερον καὶ με περιέσφιγγε τὸ τέρας, ὥστε ἐπὶ τέλους ὁ βραχίον εἶχεν ἀποναρκοθῇ καὶ ἦτο ἀναισθητός. Ἐν τούτοις ἐηκολούθουν γὰ κτυπῶ, καὶ ἐπὶ τέλους ῥοθάνθην ὅτι τὸ περισφιγμὰ ἤρχισε νὰ χαλαρώνεται, ἀλλ' ἐντελῶς δὲν ἀπηλλάχην, εἰμὴ ἀφ' οὗ κατεξέσχισα εἰς πολλὰ τεμάχια τὴν προβοσκίδα, ἥτις μ' ἐ-

κράτει. Τὸ ζῶον ἀφῆκε τότε τὸν βράχον, ὅπου ἦτο προσηλωμένον, καὶ ἐγὼ τότε τὸ ἐπῆρα. Εἶχα καθ' ὁλοκληρίαν ἀποκάμῃ, διότι ἡ πάλη αὕτη διήρκεσε πλέον τῶν εἰκοσὶ λεπτῶν. Ἀνῆλθον ἐπειτα εἰς τὴν ἐπιφάνειαν φέρων τὸ ζῶον, ἡμᾶλλον ἐν μέρος τοῦ ζώου. Εἶχε διάμετρον ὀκτὼ πόδων, καὶ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ἠδύνατο νὰ κρατήσῃ τοιοῦτοτρόπως πέντε ἢ ἑξ ἀνθρώπους. Ω.

ΟΙ ΠΤΕΡΩΤΟΙ ΜΕΘΥΣΟΙ

Ἐν τῇ πλήρει εὐφύας διατριβῇ αὐτοῦ περὶ τῶν ἀξιοπεριέργων ἀντικειμένων τῆς ἐπιστήμης τῇ δημοσιεύσει διὰ τῆς Ἑσπέρας, ὁ κ. Καρόλος Λετόρτ περιγράφει χαριέντως τὴν ἐκ τῆς οἰνοπνευματοποσίας μέθην κατοικιδίων τινῶν ζώων.

Παρατηρήσαν, λέγει, ζῶα ἐκδοτὰ εἰς τὴν μέθην, ὅχι ἐξ ἰδίας προαιρέσεως, οὐδ' ἐξ ἐμφύτου εἰς αὐτὰ διαφθορᾶς καὶ ἐξαχρείωσός—ἐκτὸς ὀλίγιστων τινῶν ἐξαίρεσεων. Τὸ καλὸν τοῦτο προῆλθεν ἀπλούστατα ἐκ τοῦ ὅτι πειραματικοὶ φυσιοδίφαι ἀνηλεεῖς ἐξώθησαν εἰς τὴν κρασίπάλην ἐκ προμελέτης καὶ ἐν ὀνόματι τῆς ἐπιστήμης ἐντίμους καὶ χρηστοὺς κύνας, κουνέλλους, πρὸ πάντων δὲ ὀρνίθια φύσει νηφάλια, καὶ κατάρθωσαν νὰ καταστήσωσι τὰ πτωχὰ ταῦτα ζῶα φοβεροὺς κρασοκανάτας.

Σημειώτεον δ' ἐν παρόδῳ, ὅτι τοιοῦτοτρόπως κατωρθώθη ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ἡ ἐρυθρὰ ρίσι, τὸ σύννηδες προσὸν καὶ ἐγκαλλώπισμα τῶν ἐν ἀνθρώποις κρασοπατέρων, ἔχει τὸ ἀντίστοιχόν της καὶ εἰς τὰς ὀρνίθιας.

Ἀλέκτωρ νέος, παρ' ᾧ ἀνέπτυξαν κακοήθως τὰς ἐξείς τῆς οἰνοφυλίας, καὶ ὅστις ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ἀτόπως καὶ ἀπρεπῶς ἐσάκωνε τὴν ἀγῶνα του καὶ ἐσφιγγεν ἀπὸ μίαν, εἶδεν ἐντὸς ὀλίγου τὸ λόφιόν του ἀναπτυσσόμενον ἐπέκεινα πάντος μέτρου. Ἐν δὲ τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ἐπιστημῶν ἐπαρουσιάσθησαν πρὸ δύο ἐτῶν ὀρνίθια, τῶν ὁποίων ἡ ἀσθενικὴ ἐξόγκωσις τῶν μελῶν τούτων, προσλθούσα ἐκ τῶν αὐτῶν αἰτίων τῆς ἐκδιαιτήσεως καὶ ἀκολασίας, κατήγγελλε διαρρήδην αὐτὰ εἰς ὅλας τὰς αὐστηρότητας τοῦ περὶ μέθης νόμου.

Καὶ ἄκοντες ἀναμνησθόμεθα βλέποντες πᾶς ζῶα ταῦτα τοὺς Εἰλωτας, οὗς ἐμποροῦντες οἶνου περιήγον ἐπειτα διὰ τῶν ἀγνίων οἱ παλαιοὶ Σπαρτιάται αἰσχροῦς ἐκ τῆς μέθης ταλαντευόμενους, πρὸς διδασκαλίαν καὶ σωφρονισμὸν τῆς νεολαίας. Κυρία Ε**

Ἦραϊον ἀπόφθεγμα τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνου φιλοσόφου Καρνεάδου εἶνε καὶ τὸ ἐξῆς: Οἱ μεγάλοι δὲν μανθάνουσι καλῶς ἄλλο τι παρὰ τὸ ἱππεύειν, τοῦτο δὲ διότι οἱ ἵπποι δὲν τοὺς κολακεύουσι.

Ενώμαι καὶ σιέεις ἡθικαὶ τοῦ δουκὸς
ΔΕ-ΛΑ-ΡΟΣΦΟΥΚΩ
 [Μετάφρασις Γ. Ζωχιού.]
 446.

Αἱ τῆς αἰσχύνης καὶ τῆς ζηλοτυπίας ἀλγυ-
 δόνες εἶναι καθ' ὑπερβολὴν δεῖται, διότι ἡ μα-
 ταιότης δὲν χρησιμεύει πρὸς ἀνακούφισιν αὐτῶν.
 447.

Τὸ πρεπόντως προσφέρεσθαι ὁ ἐλάχιστος εἶ-
 ναι νόμος, τοὺς πλείστους ὅμως ἔχει ὁπαδούς.
 448.

Ὁ ὀρθὸς νοῦς εὐχερέστερον μὲν ἔπεται, δυσ-
 χερέστερον δὲ ἡγεῖται τῶν ἐχόντων νοῦν διε-
 στραμμένων.
 449.

Ὅταν ἡ τύχη ἀπροσδοκῆτως ἀναφέρῃ τὸν
 ἄνθρωπον εἰς θέσιν ὑψηλὴν, εἰς ἣν οὔτε αὐτὴ
 κατὰ βαθμούς αὐτὸν ὤψωσεν, οὔτε αὐτὸς διὰ
 τῆς ἐπιτυχίας τῶν ἐλπίδων αὐτοῦ ἀνέβη, σχε-
 δὸν ἀδύνατον εἶναι νὰ στηριχθῇ ὅπου ἔφθασε
 καὶ νὰ δείξῃ, ὅτι εἶναι ἄξιος τῶν εὐεργεσιῶν
 τῆς τύχης.
 450.

Πολλάκις κατὰ τοσοῦτον ἡ ὑπερηφάνεια αὐ-
 ξάνει, καθ' ὅσον ἀπὸ τῶν λοιπῶν αὐτοῦ ἐλατ-
 τωμάτων ὁ ἄνθρωπος ἀφαιρεῖ.
 451.

Δὲν ὑπάρχει μωρὸς ὀχληρότερος τοῦ μὴ πάντῃ
 μωροῦ.
 452.

Οὐδεὶς κατ' οὐδὲν προτέρημα νομίζει ἑαυτὸν
 κατώτερον τοῦ ἀνδρός, ὃν διαφερόντως τιμᾷ.
 453.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

Ὅτε ποτὲ ὁ βρασιλεὺς Ὁθων εἶχεν ἀνέλθει
 εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Οὐγῆς, εἶπε πρὸς τὸν ἀξι-
 ωματικόν, τὸν διοικοῦντα ἀπόσπασμα ὁροφυλά-
 κων.—Αὐτὴ εἶπε ἡ θέσις ἀπὸ τῆς ὁποίας ὁ Ἡ-
 ρακλῆς κατέρριψε τὸν Αἰχάν;—Μεγαλειότατε,
 μὲ συμπάθειο ποῦ δὲν ἤξεύρω καλὰ, ἀπήντησεν,
 ὁ γέρον ἀξιωματικὸς νὰ ῥωτήσουμε τὸν Βε-
 λέντζα ποῦ εἶναι ἀρχαιότερος ὅστις καταδίδω
 τῆς λησείας.

Περίεργος σύμπτωσις.—Ἡ Ἀφροδίτη μετέβη
 εἰς Δουβρόν καὶ ὁ Ἀπόλλων εἰς τὸ Βατικανόν·
 ὁ Ἑρμῆς ὅμως, ὁ γνήσιος θεὸς τῆς ἐλληνικῆς
 εὐφυίας, παρέμεινε πιστὸς εἰς τὸ κλασσικὸν τῆς
 Ἑλλάδος ἔδαφος.

ΔΑΝΕΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

[Ἐκ τοῦ ῥωσικοῦ].

Ἐν τῷ εἰρηνοδικεῖν.
 Εἰρηνοδίκης. Διατί ἐχώρισες τὴν πρώτην
 σου γυναῖκα;

Κατηγοροῦμενος. Διότι ἐφαρμάκωσα τὴν
 ζωὴν μου.

Εἰρηνοδίκης. Τότε πῶς ἔλαβες δευτέραν γυ-

ναῖκα, μετὰ τὸ δυστυχὲς τοῦτο παράδειγμα;
 Κατηγοροῦμενος. Τὴν ἔλαβον, κύριε δικαστᾶ,
 ὡς ἀντιφάρμακον.

—Τί ἔχεις, ἔλεγε κύριός τις πρὸς τὸν μά-
 γειρόν του ὃν εὖρε κλαίοντα.

—Ἄχ! ἀφεντικὸν, λέγουν ὅτι ὕστερα ἀπὸ
 ῥίγανις ἡμέραις θὰ καταστραφῇ ὁ κόσμος· τὰ
 ζῶα θὰ χαθοῦν τὴν ἐρχομένην πέμπτην· καὶ οἱ
 ἄνθρωποι τὸ σάββατον.

—Θεὸ μου! ἀνεφώνησεν ὁ κύριος, καὶ ποῖος
 τότε θὰ μού μαγειρεύσῃ τὴν παρασκευὴν;

Ἐν Μαρνανουπόλει.

A. A. P.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Ἡ λεγομένη «μάθησις» παρέχει εἰς τὸν
 μέλλοντα νὰ βαδίσῃ ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ τὰ
 σανδάλια, ἀκόμη, ἂν θέλετε, καὶ τὰ υποδήμα-
 τα· ἀλλὰ μόνον ἡ «ἀγωγή» παράγει καὶ ἀνα-
 πύσσει τοὺς πόδας. Ἡ πρώτη υποδύει καλὰ
 τοὺς πόδας μας, ἀλλ' ἡ δευτέρα μόνον μᾶς δι-
 δάσκει νὰ βαδίζωμεν.

Ὁ μακαρίτης Π. Ἀραβαντινὸς μετὰ τῶν
 ἄλλων αὐτοῦ περὶ Ἡλείου σπουδαίων μελετῶν
 ἐφιλοπόνησε καὶ πολὺτιμον «Συλλογὴν» δημω-
 δῶν Ἡπειρωτικῶν ᾠδαῶν, πρὸ μικροῦ ἐκδο-
 θεῖσαν παρὰ τῶν φιλοτιμῶν αὐτοῦ υἱῶν. Ἐκ
 τῆς συλλογῆς ταύτης ἀπεσπάρσμεν τὸ ἐπόμενον
 ᾠδ. Παράλλαγὴν τοῦ ᾠδατος τούτου ἐδημο-
 σίευσεν ἡ Ἑστία ἐν τῷ Β' τόμῳ αὐτῆς, σελ. 672.
 Σ. τ. Δ.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

Μαλ' ἀμυγμένιος ἀργαλεὺς κ' ἐλεφαντίνιος χτένι,
 κ' ἐνὰ κορμὶ ἀγγελικὸν κάθεται καὶ γυφίνει.
 Πραγματευτὴς ἐδιδάσκει τὸ μαρτύριον καὶ καθέλα,
 κοντοκρατᾷ τὸ μαρτύριον καὶ τὴν χαίρετάει.

—Καλὴ σου μέρα, κόρη μου.—Καλῶς τὸν ξέν' ὑποδέρε.
 —Κόρη, γὰρ δὲν παντρεύεσαι, δὲν παίρνεις παλληκάρη;
 —Καλὸν νὰ σιᾷς ὁ μαρτύριός σου, παρὰ τὸ λόγ' ὁποῦπε!
 «Ἄντρα γ' ὡ γ' ὡς τὴν ξενετείαν καὶ δέκα χρόνους λείπει,
 ἀκόμα δὲ τὸν καρτεροῦς τὸς τρεῖς τὸν παντεχεῖναι,
 καὶ μέστ' ὅς τρεῖς ἂν δὲν ἐρῶν τὰ μαρτύρια ὅλα φορέσω.

—Κόρη μ', ἀπέθαν' ἄντρας σου ἐδῶ καὶ πέντε χρόνους,
 κ' ἐγὼ τοῦ δάνεισα πανί, μοῦπε νὰ μὴ τὸ δώσης,
 ἐγὼ κερὶ τοῦ δάνεισα, μοῦπε νὰ μὴ πλερώσης,
 ἐγὼ φιλὶ τοῦ δάνεισα, μοῦπε νὰ μὴ τὸ δώσης.

—Πανί, κερὶ ἂν τοῦ δάνεισες, ἐγὼ θὰ σοῦ τὸ δώσω,
 μὰ τὸ φιλὶ, ἂν τοῦ δάνεισες, αὐτὸς νὰ σοῦ τὸ δώσω.

—Κόρη, ἐγὼ εἶμ' ὁ ἄντρας σου, ἐγὼ εἶμαι κ' ὁ καλὸς σου.

—Ἄν ἦς ἐσὺ ὁ ἄντρας μου, ἂν ἦσαι σὺ ὁ ἴδιος,

πὲς τὰ σημάδια τοῦ σπιτιοῦ καὶ τότες νὰ πιστέψω.

—Ἐχεις μνηστῆρ' ἐν τὴν πόρτα σου, μνηστῆρ' ἐν τὴν αὐ-

τῇ σου, ἔχεις καὶ χρυσόκάντυλο μέσα ἐς τὴν κάμαρή σου.

—Αὐτὰ τὰ ξέρ' ἡ γειτονία, τὰ ξέρ' ὁ κόσμος ὅλος.

—Πέες μου σημάδια τοῦ κορμιοῦ καὶ τότες νὰ πιστέψω.

—Ἐχεις ἐλγὴν ἐς τὴν στήθη σου κ' ἐλγὴν ἐς τὴν ἀμφοτέρω,

κ' ἀνάμεσα ἐς τὰ δυὸ βυζία σπυρὶ μαργαριτάρη.

—Εὐὲ, ἐσ' εἶς ὁ ἄντρας μου, ἔλα ἐς τὴν ἀγκαλιά μου.

Ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα, Ψ, ἀπαράλλακτα ὁ ποιη-

τῆς περιγράφει τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ Ὀδυσσεὺς
 παρὰ τῆς Πηνελόπης, καὶ παραπλήσιον τοῦτου
 γινώρισμα λαμβάνει ὁ γέρον Λαέρτιος παρὰ τοῦ
 υἱοῦ του, ἐν τῇ αὐτῇ βασιλείᾳ.

Ὁ Chateaubriand ἀναγνούς τὸ ἐν τῇ συλλογῇ
 Μαρκελλίου ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ᾠδ. α, εἶπε
 τὰ ἑξῆς: «ἡ ἀπλότης καὶ χάρις τοῦ ᾠδατος
 τούτου δὲν ἀπαντᾶται μῆτε εἰς τὸν Θεόκριτον
 καὶ τὸν Βιργίλιον, διότι τὴν ἐπ' αὐτοῦ ἐγκεχα-
 ραγμένην μελαγχολίαν καὶ ἀγνόητα μόνος ὁ
 χριστιανισμὸς δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ. Ὁ ποιητὴς
 τοῦ λαοῦ, τέκνον τῆς φύσεως, διηγείται καὶ ζω-
 γραφίζει ἀκριβῶς ὅ, τι ἀκούει καὶ βλέπει. Ἡμεῖς,
 ἀπ' ἐναντίας, ἐπιδιώκομεν ἀπαύστως τὸ ἰδανι-
 κόν· ἐκεῖνος ἀδυνατεῖ νὰ ψευσθῇ· ἡμεῖς, ἐὰν δὲν
 ψευδόμεθα, μεγαλοποιούμεν ὅμως τὰ πράγματα.
 Παρὰ τῷ λαῷ ἡ ποίησις εἶνε φωνὴ τῆς καρδίας·
 παρ' ἡμῖν κατέστη ἄγων τῆς φαντασίας...»

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Περίεργος χειρουργικὴ ἐγχείρησις ἐγένετο
 ἐσχάτως ἐν τῷ νοσοκομείῳ τῆς Καλῆς Θεᾶς (τῶν
 Ἡνωμένων Πολιτειῶν). Νέου τινὸς, ὀνόματι Θω-
 μᾶ Κούλτερ, ἡ ρίς εἶχε καταθροθῇ ὑπὸ καρκινώ.
 Τῇ ἐπιμόνῳ δὲ αὐτοῦ αἰτήσῃ ἡ ρίς αὕτη ἀντι-
 κατεστάθη. Ἡ τεχνητὴ αὕτη ἀντικατάστασις
 τῆς ρίνος δὲν γίνεται πῶρα πρώτην φοράν, ὅπως
 γνωρίζουσιν ὅσοι ἀνέγνωσαν «τὴν εἰς τὸν συμ-
 βολαιογράφου» τοῦ Ἑδμόνδου Ἀβούτ, ἀλλ' αἱ
 δύο ἀντικαταστάσεις δὲν ὁμοιάζουν καὶ κατὰ
 πάντα. Ἡ τεχνητὴ ρίς τοῦ συμβολαιογράφου
 εἶχεν ἀποκοπῇ ἀπὸ τὸ σαρκώδες μέρος ἐνὸς
 Ἀρουέρνου, ἐν ᾧ ἡ τεχνητὴ ρίς τοῦ νέου Κούλ-
 τερ κατεσκευάσθη ἐξ ἐνὸς τῶν ἰδίων του δα-
 κτύλων. Ὁ μέσος δάκτυλος κατεψύγη τεχνητῶς,
 ἀφῆρθε ὁ ὄνυξ, ἡ πληγὴ ἐπούλωθη, καὶ δύο ἀ-
 νώτεροι φάλαγγες τοῦ δακτύλου ἀπεκοπῆσαν,
 διευμορφώθησαν εἰς σχῆμα ρίνος, καὶ προσεβλά-
 φησαν ἐκατέρωθεν πρὸς τὸ δέσμα καθ' ὃ μέρος
 τοῦ προσώπου εὐρίσκεται ἡ ρίς. Πρὸ ἐνὸς μηνὸς
 ἔγεινεν ἡ ἐγχείρησις αὕτη, καὶ ἤδη ἡ φύσις συν-
 εργεῖ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους, διότι τὸ ἄκρον τοῦ
 δακτύλου, τὸ μεταμορφωθὲν εἰς ρίνα, προέκοψεν
 εἰς τε μέγεθος καὶ εἰς κάλλος. Ὁ ἐπιδέξιος χει-
 ρουργὸς ἐλπίζει ὅτι ἡ ἐπιτυχία ἔσται πλήρης.
 Ὁ μόνος φόβος εἶνε μὴ ἐξαίφνης μίαν ἡμέραν ὁ
 ἐκρίζωθις ὄνυξ ἀναφυῇ πάλιν διὰ τὴν μακρο-
 χρόνιον ἔξιν, ὅπερ ἐὰν συμβῇ, ὁ κ. Κούλτερ θὰ
 εἶνε ὑποχρεωμένος νὰ φέρῃ ὄνυχα εἰς τὸ ἄκρον
 τῆς ρίνος τοῦ ἐφ' ὅρου ζωῆς. Ἀλλὰ τὸ μικρόν
 τοῦτο δυσάρεστον εἶνε οὐδαμινόν, ὅταν συγκριθῇ
 πρὸς τὴν πλήρη στέρησιν τῆς ρίνος.

Ἐν τῇ βρετανικῇ Κολομβίᾳ ὁ κ. Κό-
 σμος, μέλος τῆς κοινοβουλευτικῆς μειονότητος,
 ἀπήγγειλεν ἐσχάτως τὴν μακροτάτην τῶν ἀγο-
 ρύσεων. Νομοσχέδιόν τι θὰ ἀπέβαλλε πᾶν κύ-
 ρος, ἐὰν μὴ ἐκυροῦτο μέχρι μεσημβρίας τῆς ὑ-

στεραίας. Ἡ δὲ πλειονότης ἀνέβαλλε πάντοτε
 τὴν συζήτησίν του, ἵνα κερδήσῃ καιρὸν καὶ τὸ
 ἐπιψηφίσῃ ἀνεὺ συζήτησεως. Ὁ κ. Κόσμος ἤρ-
 ξατο ἀγορεύων τῇ 10 πρώτῃ ὥρᾳ τῆς προτε-
 ραίας, μετὰ πολλῆς βραδύτητος, προάφης καὶ
 ἀπαρξίας· κατ' ἀρχὰς οἱ ἀντίπαλοι κατεγέλων
 καὶ ἐσκωπτοῦν αὐτὸν, εἴπα δὲ ἐνόησαν τὸ μνησ-
 νημά του. Ἦλθεν ἡ ἐσπέρα, ἀνέφθησαν τὰ φῶ-
 τα, ὁ δὲ κ. Κόσμος ἤνοιξε φάκελον 200 ἐγγρά-
 φων καὶ τὰ ἀνεγίνωσκε βραδέως. Τὰ μέλη τῆς
 πλειονότητος ἀπῆλθον κατὰ σειράν ἵνα δειπνή-
 σωσι καὶ πάλιν ὑπέστρεψαν τῇ πρώτῃ τῆς ἐ-
 παύριον ἀπῆλθον ἵνα προγευματίσωσι καὶ πάλ-
 λιν ἐπανῆλθον. Ἐπέστη τελευταῖον ἡ μεσημ-
 βρία, ἡ δὲ πλειονότης θορυβοῦσα καὶ βλασφη-
 μοῦσα ὁμολόγησεν, ὅτι ἡττήθη ὑπ' ἐνὸς μόνου,
 ὅστις, καίπερ ἐξητλημένος τὰς δυνάμεις, ἐλά-
 λησεν ἐπὶ 26 ὥρας ἀνεὺ διακοπῆς.

Τῇ πρώτῃ Ἀπριλίου ἐώρτασεν ὁ Βίσμαρκ
 τὴν ἑκτην καὶ ἐξηκδστήν ἐπέτειον ἡμέραν τῶν
 γενεθλίων του. Ὅσον ἀφωσιωμένος φαίνεται πρὸς
 τὸν αὐτοκράτορα του, τοσοῦτον περιπαθὼς ἀ-
 γαπᾷ αὐτὸν καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος, ὁ
 καθ' ἑκαστον ἔτος ἐπισκεπτόμενος καὶ ἰδίᾳ χει-
 ρὶ παραδίδων αὐτῷ τὰ αὐτοκρατορικά δῶρά του.
 Ὅμοίαν ἀγάπην χαίρει ὁ ἀρχιγραμματεὺς καὶ
 παρὰ τοῦ γερμανικοῦ λαοῦ. Ἐμποροὶ, βιομήχα-
 νοι, ὀφιοπῶλαι, οἰνοπῶλαι, καπνοπῶλαι, ἄλλαν-
 τοπῶλαι κλ. ἐστεύλαν ὅ, τι εἶχον καλλίτερον γε-
 μίσαντες πολλὰς ἀμάρτας τοῦ σιδηροδρόμου. Πλὴν
 τρισχιλίων τηλεγραμμάτων ἔλαβεν ὁ Βίσμαρκ
 ὥδὸς κατὰ μίμησιν τοῦ Πινδάρου καὶ Ὀράτιου,
 καὶ ἐξαμέτρους στίχους ἑλληνισί, λατινιστί καὶ
 γερμανιστί, ὥστε, ἐὰν ἤθελε νὰ ἀπαντήσῃ πρὸς
 πάντα, θὰ ἐπῆρχετο καὶ ἡ πρώτη Ἀπριλίου τοῦ
 1881.

Ἡ περιφανεστάτη καὶ κατ' ἐξοχὴν φιλάν-
 θρωπος τῶν μοναχικῶν κοινοτήτων, ὅσαι ποτὲ
 συνεκροτήθησαν ἐν τοῖς κόλποις τῆς Καθολικῆς
 Ἐκκλησίας, εἶνε τὸ τάγμα τῶν Βενεδικτίνων, ὁ-
 περ ἐσχάτως ἐώρτασεν ἐν τῷ παλαιῷ καὶ τῷ
 νέῳ κόσμῳ τὴν 14' ἑκατονταετηρίδα ἀπὸ τῶν
 γενεθλίων τοῦ ἀρχηγοῦ του ἁγ. Βενεδίκτου. Οἱ
 τούτου ὁπαδοί, ἀπὸ τῆς μεγάλης τῶν λαῶν με-
 ταναστάσεως, ἐγκαταστάντες πολλαχοῦ τῆς δυ-
 τικῆς Εὐρώπης, ἰδίως δὲ εἰς Αὐστρίαν καὶ Γαλ-
 λίαν, κατόπιν δὲ καὶ εἰς Ἀμερικὴν, ἡμέρωσαν
 τοὺς λαοὺς διὰ τοῦ χριστιανισμοῦ, καὶ τῆς πο-
 λυειδοῦς καλλιέργειας τῶν ἀγρῶν. Οἱ Βενεδικτι-
 νοὶ οὐδέποτε ἦλθον εἰς συγκρούσεις πρὸς τὴν κο-
 σμικὴν ἀρχὴν, ἐθεράπευσαν ἀνέκαθεν τὴν μελέ-
 τὴν τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος καὶ παρήγαγον
 15,700 συγγραφεῖς.

Τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον θὰ συμπληρωθῇ
 ἐν ἑκ τῶν ἀρχιτεκτονικῶν θαυμάτων τοῦ αἰῶ-
 νος, ὁ μητροπολιτικὸς ναὸς τῆς Κολωνίας. Ἡ
 ἀνέγερσις αὐτοῦ ἤρξατο ἐν ἔτει 1248. Ἀλλ' ἡ ἐπὶ

Αουθήρου θρησκευτική μεταρρύθμισις διέκοψε τὰς ἐργασίας, ἐπαναληφθείσας μόλις ἐν ἔτει 1842 ὑπὸ τὸν βασιλέα τῆς Πρωσίας Φριδερίκον Γουλιέλμον Δ'. Ἐξέπτε τὰ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ γαυρῦ ἀναγκαιούτα κολοσιὰ καὶ ἐπορίζετο ἡ πόλις κατ' ἔτος διὰ λαχείου. Τὰ ἐγκαίνια θὰ τελεσθῶσι μετὰ πομπῆς, πρόκειται δὲ νὰ κοπῇ ἐπίπληδες καὶ μετὰλλιον φέρον γεγλυμμένον ἐξ ἑνὸς τῆν πρόσωπον τοῦ ναοῦ, ἐξ ἑτέρου δὲ τὰς χρονολογίας 1248, 1842, 1880.

Ο ἀπὸ Νεαπόλεως μέχρι Βερουβίου ὁδὸν τωτὸς σιδηρόδρομος ἐπερατώθη. Ὁ ἐπὶ τοῦ ἡραιστείου σταθμὸς ἀπέχει ἡμισείας ὥρας δρόμον τῆς παρὰ τὸν κρατῆρα ἐπιστημονικῆς σκοπιᾶς. Πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς γραμμῆς κατὰ τῶν ποταμῶν τῆς λάβας, οὗς ἐξερεύγεται ἐν στιγμῇ ὀργῆς τὸ ἡφαίστειον, ἀνυγέρθη ἐκατέρωθεν παχύτατον τεῖχος.

Ἐν Βερολίῳ ἐδημοσιεύθησαν πολλὰ ἀνέκδοτα ἐπιστολαὶ περὶ τῆς Καρολίνης Λίνσιγγεν, μυστικῆς συμβίου τοῦ δουκὸς Κλαρένσης, ὕστερον δὲ βασιλέως τῆς Μ. Βρετανίας Γουλιέλμου Δ'. Ἦτο ἡ ἀτυχὴς θυγάτηρ στρατηγοῦ ἐξ Ἀγγουβέρ, ἔνθα ἐγνώρισε τὸν βασιλόπαιδα καὶ τὸν ἐνυμφεύθη μυστικῶς ἐν Πυρμόντ. Μετὰ 13 μῆνας ἐγκαταλειφθεῖσα σκληρῶς ὑπὸ τοῦ ἀνδρός τῆς, ἐνόησεν, ὅτι οὐδέποτε θὰ συνανέβαινεν ἐπὶ τὸν βρετανικὸν θρόνον καὶ περιέστη εἰς ἄκραν μελαγχολίαν. Ταραχὴ ψυχῆς καὶ προσβολὴ ὄλου τοῦ νευρικοῦ συστήματος ἐπὶνεγκον αὐτῇ δξὺν καὶ διαρκῆ πυρετὸν, ὅστις ἔμελλε νὰ κόψῃ τὸ νῆμα τῶν ἡμερῶν τῆς. Μιᾶ τῶν ἡμερῶν εὐρέθη ὠχρὰ, ψυχροτάτη, ἀνευ παλμῶν καρδίας καὶ πάντῃ ἀναίσθητος. Οἱ συγγενεῖς, νομίσαντες, ὅτι ὁ θάνατος τὴν ἀπῆλλαξε τῶν βλασάνων, ἔθηκαν αὐτὴν εἰς φέρετρον καὶ παρεσκευάζοντο εἰς τὴν ἐκφοράν. Ὀλίγον πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς κηδείας, εἰς τῶν ἱατρῶν, νεώτατος τὴν ἡλικίαν, ἀλλ' ὁξύνους καὶ τῆς ἐπιστήμης ἐγκρατέστατος, καίτοι καπαφρονούμενος καὶ ἐμπαιζόμενος ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων ὁμοτέχνων, κατώρθωσε νὰ ἀναβληθῇ ἡ ἐκφορά εἰς τὴν ἐπαύριον, διότι οὔτε ἀποχρῶντα θανάτου συμπτώματα ἐφαίνοντο, οὔτε ἡ νόσος ἦτο ἀκριβῶς διεγνωσμένη. Παρελθούσης μᾶτῃ τῆς πρώτης ἡμέρας, διέπραξε νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ ἀναβολὴ τὸ δεύτερον, τρίτον καὶ τέταρτον. Κατὰ τὴν πέμπτην ἡμέραν, ἐπειδὴ δὲν ἐφάνησαν σημεῖα σήψεως, ὡμολόγησαν ἅπαντες, ὅτι ὁ φαινόμενος θάνατος ἦτο ἀπλὴ λιποθυμία, καὶ καταβιβάσαντες ἀπὸ τοῦ φέρετρο τὴν νεκράν, τὴν ἔθηκαν πάλιν εἰς τὴν κλίνην. Μετὰ τρεῖς ἐβδομάδας ἤνοιξε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡ ἀσθενὴς, ἐπανήλθον δὲ οἱ παλμοὶ τῆς καρδίας καὶ ἡ ἀναπνοή. Τὸ δὲ περιεργότατον, καὶ ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐπιθανάτου ναικώσεως εἶχε πλήρεις τὰς αἰσθήσεις καὶ τὴν συνειδήσιν, ἥκουε τὰς εἰς τὴν κηδείαν ἐτοιμασίας, τὸν κοπετὸν

γονέων καὶ ἀδελφῶν, τὰς παρὰ τῶν ἱατρῶν ὑβρεῖς κατὰ τοῦ νεωτέρου συναδέλφον τινα, ὅστις παρεχάλει καὶ ἱκέτευε νὰ μὴ ταφῇ ζῶσα ἡ φαινομένη νεκρά· ἀλλ' οὐδεμίαν εἶχε δύναμιν νὰ ποιήσῃ οὐδὲ τὴν ἐλάχιστην κίνησιν. Μετὰ τέσσαρας μῆνας ἀνέρόωσεν ἐντελῶς αἰσθηματικῶν μυσῶν πρὸς τὸν ὕπ' ἀπάντων ἐκθειάζομενον εὐεργέτην τῆς καὶ διάπυρος πρὸς αὐτὴν ἔως τοῦ νεαροῦ ἱατροῦ, Μείνελιου τὸ ὄνομα, τὴν ἐπεισαν νὰ προσενέγκῃ αὐτῷ δεξιὰν καὶ καρδίαν, ἀφ' οὗ πρότερον ἐν κατανυκτικῷ ἐπιστολῇ ἀνεκίνωσεν τὰ γενόμενα πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας.

Τὸ ἀλλόκοτον καὶ ἰδιότροπον τῶν Ἀγγλῶν ὑπερῆκόντισε κατ' αὐτὰς Σουηδὸς σκοπὸν νὰ περιοδεύσῃ τὴν Εὐρώπην ἐφ' ἀμάξης, ἐλκομένης ὑπὸ τεραστίων ἰσλανδικῶν κυνῶν. Ἀφίχθεις εἰς Βερολίνον διηγήθη, ὅτι ἀπὸ Στοκχόλμης εἰς Ἀμβούργον καὶ ἔπειτα εἰς Βερολίνον πάντα ἐχώρησαν αὐτῷ κατ' εὐχὴν. Διὰ τῆς Βρεσλαβίας θὰ καταβῇ εἰς Βιένναν καὶ Τυρόλ· θὰ περιηγηθῇ ἀκολουθῶς τὴν Ἑλβετίαν, τὴν Ἰταλίαν καὶ τὴν Γαλλίαν, καὶ θὰ ἐπανακάμῃ εἰς τὴν πατρίδα του ἐντὸς ἐξαμηνίας. Ἡ ἀμαξία εἶνε μακρὰ, εὐρεῖα καὶ χωρεῖ πάντα τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια. Οἱ κύνες εἶνε μεγάλοι καὶ ἀριστοὶ εἰς τὸ ἔργον τῶν ἡσκημένοι. Ἐτέρα ἀμαξία καὶ τέσσαρες ἄλλοι κύνες φυλάσσονται ἐν Ἀμβούργῳ πρὸς ἀντικατάστασιν, ἐν περιπτώσει δυστυχήματος. Ἀυνοτήρια ὅπλα ἔχει ὁ παράδοξος ἀνὴρ βεβόλβερ, τουφέκια, ἐγχειρίδια, κατ' ἐξοχὴν δὲ τοὺς πελωρίους δδόντας τῶν κυνῶν αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν σπόρων τοῦ βαμβάκος ἀπεπειράθησαν ἐν Ἀμερικῇ νὰ κατασκευάσωσιν ἔλαιον καὶ ἐπέτυχον. Τὸ ἔλαιον τοῦτο ἀκαθάρστον μὲν χρησιμεύει εἰς κατασκευὴν σάπωνος διὰ τὰς μηχανάς, καθαρὸν δὲ ἐφαρμόζεται εἰς ὅσας χρήσεις τὸ ἔλαιον τῆς ἐλαίας, μεθ' οὗ καὶ ἀναμιγνύεται.

Ἐν Παρισίῳ ὑπάρχει ἐταιρία, ἥτις παρέχει φιλοξενίαν νυκτερινὴν εἰς ἀπόρους ἐν ὑπνωτηρίοις κειμένους εἰς τρία ἐκ τῶν κεντρικωτέρων μερῶν. Καθ' ὅλον τὸ 1879 ἐν τοῖς ὑπνωτηρίοις τούτοις ἐκοιμήθησαν 19,412 πρόσωπα ἀνήκοντα εἰς διάφορα κοινωνικὰ ἐπαγγέλματα, ἐν οἷς 79 καθηγῆται καὶ διδάσκαλοι, 1 ἱατρός καὶ 10 δραματικοὶ συγγραφεῖς (!). Ἐκ τῶν 19,412 προσώπων 17,476 ἦσαν Γάλλοι, οἱ δὲ λοιποὶ ἄλλων ἐθνικοτήτων, ἐν οἷς καὶ 2 Ἕλληνες.

Καθ' ὅλον τὸν κόσμον ἐκδίδονται 23,900 ἐφημερίδες, ἐξ αὐτῶν δὲ 13,600 ἐν Εὐρώπῃ, 386 ἐν Ἀσίᾳ, 50 ἐν Ἀφρικῇ, 9,129 ἐν Ἀμερικῇ καὶ 100 ἐν Αὐστραλίᾳ.

Κατὰ τινα δημοσίευσιν τῆς ἐν Βερολίῳ ἱδρυμένης ἐταιρίας πρὸς διάδοσιν τῆς ἰσραηλιτικῆς πίστεως ἀπανταχοῦ τῆς γῆς ὑπάρχουσι σημερον 6—7 ἑκατομύρια Ἰουδαῖοι, ἥτοι περὶ

ποῦ ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς οἶος καὶ ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ βασιλέως Δαυὶδ.

Ἐν Ἀγγλίᾳ ἀσχοιοῦνται δραστηρίως εἰς παρὰσκευὴν τοῦ δι' ἀεροστάτου ταξιδίου, τὸ ὁποῖον Ἀγγλοὶ ἀεροναῦται προτίθενται νὰ κάμωσιν ἀπὸ Ἰρλανδίας εἰς τὸν βορρῆον Πόλον. Ἐπὶ τούτῳ συνεκροτήθη ἰδίᾳ ἐταιρία ἐπονομασθεῖσα «Βρετανικὴ ἐταιρία τῆς νέας εἰς τὸν πόλον ἀποδημίας».

Ο εὐρετής τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός Ἐδισὼν ἐξακολουθεῖ κατὰ πλῆσιν τὸν κόσμον διὰ νέων πάντοτε θαυμάτων. Ἐν ἀληθείᾳ σιν αἱ ἐφημερίδες τῆς Ἀμερικῆς, εὖτε μέθοδον νὰ ἐξάγῃ ἐκ τῶν ὡς ἀχρήστων ἀπορρίπτωμένων λειψάνων τῆς χρυσούχου πέτρας πλειότερον χρυσόν, παρ' ὅσον ἡδύναντο τέως νὰ ἐξάγωσιν αἱ τελειόταται μηχαναί. Διὰ τῆς χημικῆς καὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ κατώρθωσε νὰ ἐκθλίβῃ ἐξ ἐκάστου τόνου τοιούτων λειψάνων χρυσὸν ἀξίας 1400 δολαρίων, ἀντὶ δαπάνης πέντε μόνον δολαρίων. Τὴν νέαν ἀνακάλυψιν ἐποίησεν ὁ Ἐδισὼν ἐν ᾧ ἡσχολεῖτο περὶ τὴν ζήτησιν τοῦ ἡλεκτρικοῦ φωτός. Πρὶν ἔτι δημοσιεύσῃ τὴν ἀνακάλυψιν, ἐμίσθωσεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη τὰ περιτρίμματα τῶν μεταλλείων, ἥτοι πλεῖστα ἑκατομύρια τόνων, ἐξ ὧν, ἐκ ἐπιτύχῃ, θὰ ἀποδειχθῇ ἕτερος Κροῖσος.

Ἐν Ραββ τῆς Οὐγγαρίας ἀπηγγονίσθη πρὶ μικροῦ ἀνὴρ, ἐκπνεύσας 24 ὥρας μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδίκης του. Ἦγε τὸ 25 ἔτος καὶ ἦτο λίαν εὐρωστος, ἀλλ' εἶχε τὸν λαϊκὸν εἰσέτι ἐξωγκωμένον ἔνεκεν σκορδοτυτικοῦ φύματος καὶ τῆς πρό τινων ἐβδομάδων γενομένης ἐγχειρήσεως. Ἰσως ἔνεκα τοῦ οἰδήματος δὲν ἐθραύσθη ἡ σπονδυλικὴ αὐτοῦ στήλη κατὰ τὸν στραγγαλισμόν. Τὸ νομιζόμενον λειψάνον ἔμεινε κρεμᾶμενον δέκα λεπτά· ὁ δημόσιος ἱατρός, ἐξετάσας τὴν καρδίαν καὶ τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν, ἀνεῖρε συμπτώματα θανάτου. Τὸ πτώμα ἐκοιμήθη εἰς τὸ 1500 βήματα ἀπέχον νοσοκομεῖον τὸ λίαν ἀνώμαλον ἔδαφος προὔξενυσεν ἀλλεπαλλήλους δονήσεις, δι' ὧν ἀνεκλήθησαν τὰ ζῶικα πνεύματα. Ὁ καθηγητὴς Βιρβάρου, πρὶν ἔτι ποιήσῃ χρῆσιν τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, παρετήρησεν, ὅτι ὁ κατάδικος δὲν εἶχεν ἀποθάνει· ἐπιθεῖς εἰς τὴν καρδίαν τούτου τὸν πόλον τῆς ἡλεκτρικῆς συστοιχίας, εἶδεν αὐτὸν ἀναπνέοντα καὶ κινούμενον χεῖρας καὶ πόδας. Μαθὼν διὰ τοῦ τηλεγράφου τὰ γενόμενα ὁ ἐπὶ τῆς δικαιοσύνης ὑπουργός, ἐμήνυσε νὰ θεραπευθῇ ὁ κατάδικος καὶ νὰ ἀπέλθῃ οἰκίαδε ὁ δῆμιος. Τῇ πρώτῃ τῆς ἐπαύριον ἡ ἀναπνοὴ καὶ ὁ σφυγμὸς ἐγένοντο κανονικώτεροι, ἐπὶ τινα δὲ δευτερόλεπτα ἐπανήλθε καὶ ἡ συνειδήσις. Ὁ ἀτυχὴς ἔθηκε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τὸ στόμα εἰς σημεῖον νὰ τῷ ἐγχυθῇ ὀλίγον ὕδωρ. Μετὰ μεσημβρίαν ἡ θέσις αὐτοῦ ἐδεινώθη, κατέστη δὲ τοσοῦτον ἐμμανής, ὥστε ἐδέθη ὑπὸ δύο χωροφυλάκων καὶ μετὰ πολὺν

ρὸν βάσανον ἀπέθανεν ὑπὸ πνεύματι. Ὁ δῆμιος διατείνεται, ὅτι ὁ κατάδικος ἔδει νὰ μείνῃ κρεμᾶμενος 15 λεπτά· αὐτὸς, ὁ πατήρ καὶ ὁ πάππος του εἶχον ἀπαγγονίσει περὶ τοὺς διακοσίους, ἀλλ' οὐδέποτε ἐπεῖδον τοιοῦτον ἀτόπημα. Ὁ ἱατρός τοῦ νοσοκομεῖου Σβίθ ἐδημοσίευσεν τὰς ἀκατὰ διαφόρους καιροὺς ἀνέτεμον τεσσάρων κατὰδίκων, ἀλλ' οὐδέποτε πύμοιρσά νὰ λάβω πτώμα θερμοὺν χάριν ἐρεύνης ἐπιστημονικῆς. Μετὰ θερμὰς παρακλήσεις πρὸς τὸν πρόεδρον τῶν δικαστηρίων, παρέλάβον τὸν ἀπηγγονισμένον καὶ τὸν ἔθικα ἐπὶ τῆς ἀνατομικῆς τραπέζης. Παρήλθον 15 λεπτά καὶ ἐγὼ πάντοτε τὸν ἐνόμιζον νεκρόν. Αἰφνης ὅμως παρετήρησα κινήσεις τοῦ στήθους· διὰ τῶν ἐπιγενομένων τριψέων ὁ σφυγμὸς ἀνέβη εἰς 40· αἱ τοῦ στήθους κινήσεις ἐπῆρχοντο παχύτεραι καὶ ἰσχυρότεραι· αἱ χεῖρες καὶ οἱ πόδες ἐκινούντο σπασμωδικῶς. Διὰ τῆς χρήσεως τοῦ αἰθέρος τὸν ἀπεκόιμισα, ὁ δὲ σφυγμὸς ἀνέβη εἰς 80 καὶ βαθμυθὸν εἰς 120. Μετὰ μεσημβρίαν κατελήφθη ὑπὸ παροξυσμῶν πυρετοῦ καὶ ἐδέησε νὰ δεθῇ. Τῇ ὀγδόῃ ἐσπερινῇ κατέστη ἡσυχώτερος, ἀλλ' ὁ λαϊκός του ἐξωγκοῦτο πάντοτε πλειότερον. Τὴν νύκτα ὅλην διήλθεν ἀγωνίων καὶ μυχιζών. Ἐκατοντάδες ἀνθρώπων ἴσταντο ἐξωθεν τοῦ νοσοκομεῖου καὶ ἐκραύαζον κατὰ τῆς ἀρχῆς. Τῇ ἐβδόμῃ τῆς πρωίας ἤνοιξε πάλιν τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἀλλὰ μετὰ δίωρον φοβερὰν ἀγωνίαν ἐξέπνευσεν.

Πέρυσι, μηνὶ ἀπριλίῳ, ἐπανηγυρίσθη ἐν Βιέννῃ ἐθνικὴ καὶ κατ' ἐξοχὴν δημοτικὴ ἐορτὴ ἐπὶ τῇ εἰκοσιπενταετηρίδι τῶν γάμων τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Αὐστρίας. Ἐφέτος, κατὰ τὸν αὐτὸν μῆνα, ἐτελέσθη ἑτέρα τριέσπερος ἐορτὴ, κατ' ἐξοχὴν ἀριστοκρατικὴ, σκοπὸν ἔχουσα κυρίως φιλανθρωπικόν. Ἐπειδὴ τινες τῶν ἐπαρχιῶν τῆς μοναρχίας ἐπάθον δεινότατα ὑπὸ τῶν καταστροφῶν τοῦ χειμῶνος, οἱ ἐν Βιέννῃ εὐπατρίδαι ἐτέλεσαν τοὺς ἐν τῷ μέσῳ αἰῶνι συνήθεις ἀγῶνας τῶν ἵπποτων, τοῦ αὐτοκράτορος γενναίως παρασχόντος τὸ ἰδιαιτέρον αὐτοῦ ἵπποδρόμιον καὶ τοὺς πολυαρίθμους ὠραίους ἵππους του. Ἐπὶ τρεῖς ἐσπέρας, ἐν τῷ διὰ φωτὸς ἡλεκτρικοῦ καταπεφωτισμένῳ ἵπποδρομίῳ, ἐτέλεσαν ἐνώπιον τοῦ αὐτοκρατορικοῦ ζεύγους παντοίας ἀσκήσεις κύριοι καὶ κυρίαι, τὸ ἄκρον ἄκρον τῆς αὐστρουγγρικῆς ἀριστοκρατίας, φέροντες πολυτελεστάτας καὶ λίαν ποικίλας φαντασιώδεις στολὰς αὐτοὶ τε καὶ οἱ ἵπποι των. Τιμὴ τῶν εἰσιτηρίων δὲν ἦτο ὀρισμένη, ἀλλ' ἀπέκειτο εἰς τὴν ἀγαθὴν προαίρεσιν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ συμμετάσχωσι τοῦ σπανίου καὶ ὄντως καλλιτεχνικοῦ θεάματος. Συνηθροίσθησαν δὲ πολλὰ χιλιάδες φιορινίων, μέλλουσαι νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τοὺς ὑπὸ τοῦ χειμῶνος παθόντας. Ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ ἐξεδόθη κατὰ μίμησιν τῆς ἐν Παρισίῳ ἐκδοθείσης ἐφημερίδος Paris-Murcie, τῆς

ὑπὲρ τῶν θυμάτων τῶν πλημυρῶν τῆς Ἰσπανίας πωληθείσης, εἰς πολλὰς μυριάδας ἀντιπύπων συλλογῇ αὐτογράφων ὑπογραφῶν ἢ ῥητρῶν τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τῇ βιενναίᾳ κοινωσίᾳ, ὧν παρατιθέμεθα τὰ ἐπόμενα, κατὰ τὴν μετὰφρασιν τῆς Κλειούρας.

Πρωθυπουργὸς Τάαρε. Ἡ φιλάνθρωπία οὐδεμίαν ποιεῖται διάκρισιν τόπων καὶ φυλῶν· οὐδεμίαν ἀναγνωρίζει ἔριδα συμφερόντων καὶ πολιτικῶν φρονημάτων.

Κόμης Σμόλκας. Ἡ συμπάθεια ἐπανορθοῖ τὴν παρὰ τῶν στοιχείων ζημίαν.

Ὁ ἐπὶ τὸν πόλον πλεύσας Βεϋπρέριτ. Ἡ κατάληψις τῶν πόλων τῆς γῆς εἶναι ζήτημα χρόνου καὶ χρημάτων.

Ὁ καθηγητὴς ἐπὶ τῶν νοσημάτων τῆς ἐπιδερμίδος Έβρα. Οὔτε φαντασία, οὔτε χάρισμα ἐφευρέσεως, ἀλλὰ μόνον ἰκανότης τοῦ παρατηρεῖν καὶ ἔρως τῆς ἀληθείας εἶναι τὰ ἀπαραίτητα τοῦ φυσιοδίφου προσόντα.

Ὁ ὀφθαλμικὸς Ἀρλτ. Ὁ θέλησιν ἔχων καὶ δύναμιν νὰ ἐργάζεται, ἐκεῖνος αἰσθάνεται εὐθυμίαν καὶ φαιδρῶν ἀπόλαυσιν τῆς ὑπάρξεως.

Ἡ ἡθοποιὸς Γαλμάβερ. Ἐάν ἔχῃς τόλμην νὰ ὑμολογῇς πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, τόλμᾳ νὰ ὑπομῇς καὶ τὴν τύχην αὐτῆς.

Ὁ ποιητὴς Ἀλξερροϋβερ. Μὴ δίσταζε καὶ μὴ κατόκνει· εἰ δὲ μὴ γίνεται τὸ ἔργον χειρὸν. Ὅτι χθὲς ἔγραψας, δὲν τὸ γράφεις πλέον σήμερον. Οὐδὲ σὺ εἶσαι σήμερον ὁ χθεσινός. Δημιουργεῖ θαρρούντως καθ' ἐκάστην, καὶ προστίθει ἀφόβως λίθον ἐπὶ λίθῳ, διότι ἄλλως συλλαμβάνεις μὲν πολλὰ διανοήματα, οὐδὲν δὲ τούτων μεταποιεῖς εἰς πράξεις· ἢ υπερβολικὴ σκέψις οὐδὲν ὠφελεῖ, μᾶλλον δὲ βλάπτει.

Ὁ Ροσέγγερ. Ὁ μεγάλῃ δῆθεν ἐπίδοσιν λαμβάνων πολιτισμὸς δὲν εἶναι ἀπολύτως ἀξιόπιστος. Βλέπομεν δὴ τί πράττει· ἀπεργάζεται τὸν ἄνθρωπον ἀστείωτερον, οὐχὶ ὑγιέστερον· εὐφυσέστερον, οὐχὶ σοφώτερον· φρονιμώτερον, οὐχὶ κρείττονα· ἡδυπαθέστερον, οὐχὶ εὐδαιμονέστερον. Τοιαῦτα ὁδοὶ τοῦ κόσμου ἐμπνέουσιν μοι φρίκην.

Ὁ Βάϊλερ. Πρὸς τὸν θόρυβον τοῦ κόσμου σρέφω τὰ νῶτα καὶ τρέπομαι ἰδίᾳς ὁδοῦς. Ὅλίγοι τῶν ἀνθρώπων εἶναι ἄξιοι νὰ ἴδωσιν εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας ἡμῶν.

Ὁ Γιάουρερ. Οὐχὶ τοὺς φαυλοτάτους τῶν καρπῶν τρώγουσιν οἱ σφῆκες.

Ἡ ἡθοποιὸς Χαίζιγγερ. Καίπερ ἄγουσα τὸ δγδοηκοστὸν ἔτος, ὑμολογῶ ὅτι, ἐάν ἐπανηρχόμην εἰς τὸν βίον, πάλιν θὰ ἐγινόμην ἡθοποιός.

Ὁ Σάαρ. Ὁ μεγάλα ἐπιδιδῶν καὶ ἀποτυχάνων, ἀδιαφορεῖ ἂν ἀπέτυχεν ἐν τῷ πρώτῳ ἢ τῷ ἑσχάτῳ βήματι.

Ὁ βουλευτὴς Βαλτερκίρχερ. Ἰσως ὀλιγώτερον θὰ ἠδίκουν οἱ ἄνθρωποι, ἐάν ἠπίσταντο τί αἰσθάνονται οἱ ἀδικούμενοι.

Ὁ ὑπουργὸς Έρβστ. Μόνος ὁ ἐν πληρεσπότῃ ἰδίᾳ πεποιθήσει λαλῶν ἐμπορεῖ νὰ ἐλπίζῃ, ὅτι θὰ πείσῃ καὶ ἄλλους.

Ἰοκάτης. Ἡ διάνοια δανερίζεται, οὐχὶ ἡ καρδία. Ὁ κόμης Βάϋστ. Ἐγὼ καὶ ἡ ὑπογραφή μου συνειθίσαμεν εἰς τὰς ἐκθέσεις.

Ὁ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργὸς Σλάβε. Ὁ κατὰ τοὺς καιροὺς καὶ ἐκ τῶν προχείρων κατορθῶν ὅσα δυνατὰ, εἶναι ἄξιος ἐπαίνου. Ὁ τὰ ἀδύνατα ζητῶν, βλάπτων δὲ ἴσως τὰ ὑψέστερα, εἶναι ἄξιος κατακρίσεως, ὥσπερ καὶ ὁ τῶν δυνατῶν ἀπολειπόμενος.

Βάουερνγκελδ. Ἐν τέλει τοῦ ἔτους ἐρωτᾷ· τί ἦτο ; ἐν τέλει τοῦ βίου παραπονεῖσαι λέγων· ἦτο μάτην !

Συντάκτης τῆς Quartely Review, ἀναλύων ἐν φύλλον τῶν Καιρῶν, εὗρεν ἐν αὐτοῖς 2, 575 ἀγγελίας, ἐξ ὧν 429 ἀναγγέλλουσι τὸν ἐκπλουν πλοίων, 429 θέσεις προσφερόμενας ἢ ζητουμένας δι' ὑπηρέτας κλ. Εἰς ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ.

ΜΙΑ ΣΥΜΒΟΥΛΗ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Γάνωμα τῶν μαγειρικῶν σκευῶν.

Ὅλοι γνωρίζομεν, ὅτι τὸν μόλυβον, τὸν χαλκόν, τὸν ζῖγκον καὶ τὸν γαλβανισμένον σίδηρον δὲν δυνάμεθα νὰ μεταχειρισθῶμεν εἰς κατασκευὴν ἀγγείων ἢ σκευῶν, χρησίμων εἰς παρασκευὴν ἢ τήρησιν ἢ ἐναπόθεσιν ἐδωδίων καὶ ποτῶν, διότι κατ' ἀμφοτέρας ταύτας τὰς περιπτώσεις σχηματίζονται ἄλλατα μολύβου ἢ ζιγκου, ἅτινα εἶνε ἀληθῆς ἰδὸς, ἥτοι δηλητήριο.

Ὁ καλῆς ποιότητος κασσίτερος δύναται νὰ χρησιμεύσῃ πάντοτε ἀκινδύνως διὰ τὰ ἀγγεῖα τὰ προωρισμένα εἰς χρήσεις μαγειρικὰς· ἐντεῦθεν δὲ καὶ ἡ συνήθεια νὰ γανώνωμεν τὰ σκευῇ ἢ ἀγγεῖα, ὅσα εἶναι κατεσκευασμένα ἐκ χαλκοῦ ἢ κράματος ἐκ τοῦ μετάλλου τούτου, οὕτινος ἢ χρῆσις ἄνευ τῆς διὰ τοῦ γανώματος προφυλάξεως ἡδύνατο ν' ἀποβῇ ἐπικίνδυνος.

Τὸ γάνωμα πρέπει νὰ γίνεται μὲ κασσίτερον καθαρὸν καὶ ἄκρατον, ἥτοι μὴ περιέχοντα ἐν ἑαυτῷ ξένας μεταλλικὰς οὐσίας, καὶ μάλιστα μόλυβον.

Τὸ ἐκ καθαροῦ κασσίτερου γάνωμα φαίνεται λευκόν, λαμπρὸν καὶ γλοιῶδες. Ἐάν ὑπάρχῃ ἐν τῷ κασσίτερῳ κράμα μολύβου, τὸ χρῶμα τοῦ γανώματος εἶνε ὀλιγώτερον λευκόν, καὶ ἐάν τὸ κράμα εἶνε 50 0/0, τὸ χρῶμα εἶνε ὑπόλευκον.

Διὰ νὰ δοκιμᾷς, ἐάν ὁ κασσίτερος τοῦ γανώματος περιέχῃ μόλυβον, τὸ ἀπλούστερον καὶ εὐκολώτερον μέσον εἶνε τὸ ἐξῆς· Ἐπίσταξον ἐπ' αὐτοῦ σταγόνας τινὰς ὀξικοῦ ὀξέος (ὀξους δριμέος). Τὸ οὕτως ὀξειδωθὲν μέρος φέρε μετὰ τινὰ λεπτὰ εἰς ἐπαφὴν μὲ διάλυσιν ἰωδούχου ποτασίου. Ἐάν τὸ γάνωμα περιέχῃ μόλυβον, θὰ σχηματισθῶσι παρευθὺς κηλίδες ὠραίου κιτρίνου χρώματος, συνιστάμεναι ἐξ ἰωδούχου μολύβου.